

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

JÓ SZERENCSE T!

Ülésezett a BDSZ XXXIV. kongresszusa

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete november 13-14-én tartotta XXXIV. kongresszusát, Szilvásváradon.

A tanácskozáson meghívottként részt vett a nemzetközi szervezetek részéről: Sylvain Lefebvre, az IndustriAll Europe főtítkárhelyettese, Michael Wolters a német Bányászati, Vegyipari és Energiaipari Szakszervezet (IG BCE), nemzetközi osztálya munkatársa, Jan Sabel, a Cseh OS PHGN elnöke, Bernard Rothleitner, a PRO-GE osztrák szakszervezet képviselője, az Európai Bányászati Ágazati Párbeszéd Bizottság tagja. Az állami szerveket, szervezeteket Jászai Sándor, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke, Dr. Zoltay Ákos, a Magyar Bányászati Szövetség főtíkára, valamint Tomor János, a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság munkaadói társelnöke képviselte.

A társszakszervezetek képviseletében jelen volt Hernádvölgyi Andrea a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége alelnöke, Balogh Béla, a Vasas Szakszervezeti Szövetség elnöke, dr. Szilágyi József, az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti szövetségének elnöke, Gál Rezső az MVM szakszervezeti vezetője és Kiss Béla a Magyar Vegyipari és Rokonszakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének alelnöke.

A küldöttek, a kongresszus első nap-

ján, megvitatták és elfogadták az Országos Tanács és a Számvizsgáló Bizottság beszámolóját az előző kongresszus óta végzett munkáról, majd megválasztották azokat a tisztségviselőket, akik a következő öt évben a BDSZ országos vezetőiként irányítják a BDSZ munkáját. A BDSZ elnöke ismét Rabi Ferenc lett, alelnöknek Varga Évát és Pápis Lászlót választották. A Számvizsgáló Bizottság elnöke, újabb

öt évre, Fenyvesi Jánosné.

A kongresszus másnapján a küldöttek meghallgatták a szakszervezet következő öt évre vonatkozó program előterjesztését, melyet a vitát követően, egyhangúlag, elfogadtak. Ugyancsak elfogadták a kongresszusi nyilatkozatot is.

Az alábbiakban az előterjesztések és hozzászólások szerkesztett változatát közöljük.

A BDSZ XXXIV. kongresszusának nyilatkozata

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete a megváltozott gazdasági, társadalmi és politikai körülmények között, amikor jelentős mértékben csökkent a szakszervezeti érdekvédelem tárgyalásos úton történő lehetősége, amikor munkavállalói és szakszervezeti jogok sérülnek, amikor elért szociális vívmányok visszamenőlegesen is elvesznek (korengedményes, korengedményes és szakmai nyugdíj) és az új adójogszabályok veszélyeztetik a béren kívüli juttatások rendszerét, amikor a szociális párbeszéd értéke csökken és a munkáltatók egy része visszaél erőfölényével, a BDSZ még inkább indokoltnak tartja a szakszervezeti taglétszám növelését, a szakszervezetek közös fellépését, összefogását és a társadalmi szolidaritás erősítését. Több mint százéves hagyományaink, elődeink munkaharca is arra kötelez bennünket, hogy akcióképes, hiteles, hatékony szakszervezetként működünk a jövőben is. Ez biztosíthatja a szakszervezeti tagok érdekeinek védelmét, képviseletét, a munkavállalók jogos követeléseinek közvetítését.

Ennek érdekében a BDSZ elkötelezett támogatója a szakszervezeti integrációnak mind a konföderációk, mind az ágazati szakszervezetek tekintetében (Magyar Szakszervezeti Szövetség, Ipari Szakszervezet). Az anyagi erőforrások koncentrációja hozhat előrelépést, eredményesebb munkavégzést, szakértői háttér erősítést, a munkahelyekhez közelebb végzett területi szakszervezeti munka feltételeinek biztosítását.

A BDSZ továbbra is értékékként kezeli a bánya- és energiaipar, a bőr-, ruha- és textilipar területét képviselő szakszervezetek tradícióit, hagyományait, szakmakultúrájukat és azokat az eredményeket, amelyeket kiharcoltak.

Szociális piacgazdaság nincs szociális párbeszéd, erős szakszervezetek nélkül. Ezért azokat a pártokat, politikai erőket támogatjuk, akik a törvényhozásban vagy kormányzati szerepben segítik ezen célok elérését. Továbbra is kiemelt feladatunk a munkahelyek megőrzése, az új munkahelyek létrehozásának ösztönzése, a gazdaságpolitika ez irányú befolyásolása, kollektív szerződéseken keresztül az általunk képviselt életminőségének javítása.

Törekszünk a szakszervezeti tagság – természetesen beleértve a nyugdíjas kollégáinkat is - jogos igényeinek, elvárásainak teljesítésére. Ezért, ha szükséges, nem riadunk vissza a szakszervezeti akciók szervezésétől, az érdekek erőteljesebb képviseletétől. Szeretnénk a jövőben is tárgyalásos úton megállapodni, de ha nem megy, fel kell készülnünk a nyomásgyakorlásra is. A szakszervezetek akcióképessége is szükséges a munkavállalók számára fontos eredmények eléréséhez.

Céljaink elérése érdekében együttműködünk az államigazgatási szervekkel, a nemzetközi és hazai társszakszervezetekkel, munkáltatókkal, a települési önkormányzatokkal, a tudomány, az oktatás-képzés és a civilszféra képviselőivel, mindazokkal, akik segítik a BDSZ tagságának a biztonságos, kiszámítható jövőjét.

Szilvásvárad, 2014. november 13-14.

BDSZ XXXIV. KONGRESSZUSA

Rabi Ferenc szóbeli kiegészítője a beszámolóhoz

Tisztelt Kongresszus!

Azzal a társadalmi, politikai környezettel kezdem, amiben az elmúlt időszakban működünk, dolgozunk kellett. Világossá vált, hogy a Bajnai-kormány utolsó időszakát erőteljesebb jobbratolódás követi, hiszen volt a társadalomban igény arra, hogy bizonyos mértékben stabilizálódjon a helyzet, hogy nagyobb támogatottságú kormány kerüljön hatalomra. A Fidesz-KDNP összefogással kétharmados többségű kormány jött létre az első négy évben, és most másodsor is megkapták ezt a támogatást, ami olyan helyzetet teremtett, hogy az általunk képviselt munkavállalói érdekek és értékek sokkal nehezebben képviselhetőbbé váltak, hiszen egyre inkább azt éreztük évről évre, hogy azok tudnak eredményt elérni, akik képesek nyomást gyakorolni a döntéshozatalra. Egyre nehezebb volt tárgyalásos úton megállapodásokat kötni. A Munkatörvénykönyv módosítás bebizonyította, hogy az a pár jog is, ami még megvolt a szakszervezeteknél, lecsökkent és egy munkáltatóbarát

munkatörvény módosítás következett be. Ennek örültek a munkáltatói szövetség képviselői, pedig ez megnehezítette az érdekvédelem ágazati és munkahelyi szinten egyaránt.

A szociális párbeszéd átalakítása is lezajlott. Azt követően, hogy megalakult az első, nagyobb egyházakat, Tudományos Akadémiát és másokat is összefogó Nemzeti Gazdasági Társadalmi Tanács, nem volt meg az érdemi megállapodás lehetősége. Egyedül a Versenyszféra Konzultatív Fórumában születtek megállapodások, bérjárnlás és minimálbér vonatkozásában, ezek minden évben megtörténtek, de összességében a nemzeti konzultációval próbálták helyettesíteni a széleskörű szociális párbeszédet. Ezt mindennek lehetett nevezni, csak átgondolt, megállapodásokra épülő, tudatos szociális párbeszédnek nem. Bekövetkezett az, ami a köztelevízióban, közrádióban leginkább jellemző volt, hogy jelentős mértékben uniformizálódott a híradások tartalma, egyre nehezebb volt szakszervezeti, munkavállalói érdekvédel-

mi témákat bevinni a köztelevízióba, a közrádióba és egyre nehezebb volt ezeknek az értékeknek, amit mi képviselünk, a megjelenítése.

Ebben a vonatkozásban több tiltakozó akciót kellett lebonyolítani. A Munkatörvénykönyv változtatása elleni tüntetést, a szociális párbeszédért, az európai összefogásért, az európai közös szakszervezeti fellépésért demonstrációkat, amelyek egybekapcsolódtak az Európai Szakszervezeti Szövetség, az IndustriAll Europe törekvéseivel is. A BDSZ mindegyikén képviseltette magát. Megköszönöm a cselekvő részvételt, mert úgy gondolom, a BDSZ aktívan tudta mozgósítani a tagságát ezekre a rendezvényekre.

Megköszönöm az együttműködést a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal jelenlévő elnökének. Voltak ezeknek az egyeztetéseknek háromoldali találkozásai, melyeken a Hivatal folyamatosan részt vett, és az általunk, a munkáltatókkal, közösen megfogalmazottakat tovább vitte és képviselte.

(Folytatás a 2. oldalon)

Rabi Ferenc szóbeli kiegészítője

(Folytatás a 1. oldalról)

És együtt dolgoztunk abban is, hogy Magyarországon alakuljanak ki hagyományörző gyakorlatok, illetve létrejöjjenek a területi összefogásra épülő klaszterek, amelyek megpróbálnak majd a jövőben a bányáiparnak egy biztosabb hátteret teremteni a helyi településeken is. Ezek voltak a fő együttműködési pontok, illetve a munkavédelem területén az együttműködési megállapodás alapján a helyi munkavédelmi képviselőknek lehetősége volt jelzéseket adni a hivatal felé.

A szociális párbeszédben a Magyar Bányászati Szövetséggel hosszabb ideje működünk együtt, partnerségben, sokszor vitázva, sokszor egyet nem értve, de úgy gondolom, hogy sok közös eredményt is elértünk.

A választási ciklus egyik nagy eredménye, hogy a német kollegákkal is összefogva, sikerült megváltoztatni az Európai Bizottság döntését és 2018-ig lehet támogatni a szénbányászatot, a mélyművelésű szénbányászatot Európában. Erre épülhetett rá a Márkushegyi bánya 2014-ig, sajnos csak addig, mert azok a bányák akik kaptak állami támogatást, a közös megállapodás alapján, nem működhetnek tovább, mint 2018. Szeretném a helyi képviselőknek is megköszönni, ahogy, nap mint nap, a bányabezárással kapcsolatos egyéni, illetve problémákat kezelik. Döntésünk van arra vonatkozóan, hogy akinek még egy kevés ideje hiányzik, hogy elérje az átmeneti bányászjárdákat, vagy az ehhez szükséges műszakszámot megszerezze, a jövőben lehetőséget kapjon a bánya bezárásáig, a folyamatban.

Egy svájciakkal közösen lebonyolított projektben, arra tettünk javaslatot, hogy azokat a gépi berendezéseket, amelyek még hasznosíthatók Márkushegyen, fordítsák egy új bánya nyitására, annak a műszaki hátterének a megteremtésére. A svájci projektben leírtuk a javaslatainkat. En nagyon sajnálom, hogy ezek nem valósultak meg, nagyon sajnálom, hogy kommunikációs szinten már nagyon sok bánya született Magyarországon, miközben az utolsó mélyművelésű bányától el kell köszönni.

Az ágazati szociális párbeszédben téma volt a bányászatról szóló törvény, az energiapolitikai koncepció és az ehhez kapcsolódó végrehajtási utasítások, illetve gyakorlatok. Sajnálatom, hogy ez a rendkívül jó szakmai anyag, amellyel Bencsik államtitkár úr elindította Magyarországon az ásványvagyon-hasznosítási tevékenység megújítását, a gyakorlatban jobban nem jelent meg. Nem valószínű, hogy a távhőre vonatkozó szabályozás, nem valósult meg az ásványvagyon gazdálkodás és készletgazdálkodás gyakorlata, amely éppen a kitermelő iparág számára jelenthetett volna egy biztonságosabb működést, a kő-kavics és az építőanyag bányászatban.

Lehetőség volt az ágazati párbeszédben a foglalkoztatási problémák kezelésére. Szóba került Márkushegy, Halimba bezárása, a Mecsekérc – MECSEK-ÖKO átszervezése, ezek voltak talán a legnagyobb megvitatott közös témáink. Hozzá tartozik az is, hogy együttesen, Bányásznapokon, Borbála napokon, évről-évre meg tudtuk valósítani a hagyományörzés legfontosabb eseményeit, közösen tudtunk ezeken a rendezvényeken a bányáipar, a bányászok számára ünnepeket teremteni.

A munkavédelem és a foglalkozás egészségügy területén megköszönöm a Munkavédelmi Bizottság munkáját. A munkáltatókkal közösen sokat vitáztunk, hogy a különböző expozíciós határértékeket hogyan és milyen módon lehet rendezni, hogyan és milyen módon lehet a munkahelyeket megőrizni, hogy az egészség biztonsága is megmaradjon a bányászoknak.

Jelentős erőfeszítéseket tettünk a

szakképzés területén. Az európai folyamatokba olyan módon is bekapcsolódunk, hogy az európai bányáknak szükséges tudást, tudásanyagot közösen alakítsuk ki. Az angolul ESCO-nak rövidített szervezet keretében, a szakszervezetünk elnököt is adott a bizottságnak. Remélem, hogy ez a tevékenység mind a két ágazatban sikeresen folytatódik.

Az ágazati szociális párbeszédben a könnyűipar területén az európai szintű textil-ruha, bőr, cipő ágazati párbeszédben biztosítottuk a részvételt. Köszönöm a kollegáknak a munkáját.

Fő témák a bizottsági munkában a kutatás-fejlesztés, az innováció, a hamisítás elleni küzdelem volt. A termékek környezeti lábnyomának a mérését is megvalósították, és jelentős volt a közös fellépés a távol-keleti, elsősorban a kínai dömping termékek ellen. Ebben a magyar ágazati párbeszéd kezdeményezésén is lépett fel, úgy hogy eredményeket tudtak elérni. A cipőiparban csak részlegesen működött európai szinten a párbeszéd, de úgy látszik, a jövőben a munkáltatókkal közösen lehet majd eredményeket elérni. Nagyon örülök annak, hogy hosszú küzdelmek után, ha nem is tipikusan szociális párbeszéd téma, de Európai Üzemi Tanácsot a könnyűipar területén a Samsonite-nál tudunk majd megalakítani. Reményeim szerint eredményeket hoz az ott dolgozó munkavállalók számára.

A munkáltató partnerek a Magyar Könnyűipari Szövetség, reprezentatív és integráló szervezet, a Bőr- és Cipőipari Egyesülés, a Textiltisztító Egyesülés és a Vállalkozók Országos Szövetsége meghívottként vesz részt a közös munkájukban.

A munkáltatók mellett a tudományos partnerekkel is tartják a kapcsolatot, a TMTE-vel, az INNOVATEX-tel, a BIMEO-val, és ez az együttműködés a szakma jövőjének érdekében történik.

A globális kereskedelem költségeinek növekedése előre vetíthető, hogy nőhet a könnyűipar termelése az európai uniós országokban, de ehhez meg kell erősíteni az EU technológiai vezető szerepét és vannak határai annak, hogy az új tagállamok alacsonyabb termelési költségei hogyan alakulnak. Ezek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a termelés visszajöjjön Európába.

Megvalósítottuk és gyakorlattá tettük az Európai Könnyűipari napot, évente egy alkalommal találkoznak a kollegák. Remélem, hogy szakmailag még erőteljesebbé válik és a következő időszakban lesz lehetőségünk arra, hogy ez egy hagyományteremtő, fontos rendezvényként tovább erősödjön.

Kedves Kolleganók, Kollegák!

Az ágazati párbeszédben nagyon fontos hagyományok vannak és nagyon korrekt együttműködés a villamosenergia-ipar területén. A villamosenergia-ipar meghatározó szervezete az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezete. Nagyon sok közös érdekvédelmi akciót bonyolítottunk le. A munkáltatói partnerünk elsősorban szociális kérdésekben kívánt csak partnerséget kialakítani, de az iparág jövőjéről érdemben nem akart tárgyalni, azt mondják, hogy ebben versenyhelyzet van. Ez, a rezsicsökkentéssel és más intézkedéssel bebizonyosodott, hogy hátrányos, mert nem tudják megjeleníteni a közös szakmai és egyéb érdekeket.

Azok a megállapodások, melyeket itt kötöttünk, az első években elsősorban a Vértesi Erőműben dolgozók számára jelentettek biztonságot. A cég gazdálkodási eredményei nem tettek lehetővé jelentősebb bérfejlesztést, viszont az ágazati kötelező jelleggel, jobban tudtuk a kollegáknak biztosítani a tisztességes bérfejlesztést.

Ez egyre fontosabbá válik a Mátrai Erőműnél dolgozóknál is. Mert azok a változások, amelyek a Munkatörvénykönyvben bekezdettek, s azok a változások, amelyek bekezdettek az iparág hátterében, azokat a

plusz lehetőségeket, amelyeket kivívtatok, amelyekért nagyon sokat dolgoztatok, bizonyos mértékben szűkítették. Ezért közös érdek, hogy az ágazati kollektív szerződés megmaradjon és működjön.

Komoly problémát okoz, hogy a Munkatörvénykönyvben a magyar tulajdonú vállalkozásoknál behatárolták, hogy mennyit lehet adni a munkavállalóknak, miközben az ágazati kollektív szerződés ennél többet adott. Éppen e miatt alakult ki az a nagyon furcsa helyzet, hogy egyes pontjait azért nem tudjuk alkalmazni a kollektív megállapodásnak, mert az állami tulajdonban lévő cégek visszafogják az alkalmazás lehetőségét és a nagyobb európai és globális vállalkozások sem kívánják jelentős mértékben a szociális juttatásokban előrelépni.

Ami ide tartozik még, hogy közösen több akciót szerveztünk, bérügyekben, foglalkoztatási problémák kezelésére és sokat próbálunk tenni azért, hogy legyen egy kiszámítható gyakorlat a villamosenergia-iparban.

Reméljük – megígérte még Bányásznapon, előtte pedig kétoldalú személyes találkozón is a fejlesztési miniszter úr, majd azt követően az államtitkár úr is -, hogy a villamosenergia-ipari háromoldalú ágazati párbeszédnek lesz lehetősége és ez a fórum a jövőben megalakul és működni fog.

Az ágazati szociális párbeszédnek végül is az alapvető céljairól azt tudnám elmondani, hogy szeretnénk a foglalkoztatás bővítését, növelését, szeretnénk a tisztességes béreket, a tisztességes szociális juttatásokat, a munkavállalók számára a kiszámítható jövő megteremtését. Ehhez szükség van arra, hogy Magyarországon modern szakképzési rendszer működjön, muszáj lesz erőteljesebb lépéseket tenni abba az irányba, hogy a vállalatok szociális felelőssége is jobban érvényesüljön. És a végső cél: Magyarországon ágazati kollektív szerződések védjék a munkavállalókat, amelyekre rá lehet építeni az országos érdekvédelmi stratégiákat is, hiszen nagyon kevés az ágazati kollektív megállapodásoknak a száma.

Melyek azok az ügyek, amelyek a legjobban feszítették az érdekvédelmi munka kereteit ebben az öt évben?

Ezek a társadalombiztosításhoz kapcsolódóknak, amelyben van egy pár kedvező eredmény, elsősorban a női munkavállalók számára. 40 éves jogosultsággal el lehet menni öregségi nyugdíjba. Örültünk annak is, hogy nagyon sokan veszik igénybe Sikondán, a Bányász Szanatórium gyógyítási lehetőségeit, ez az intézmény megújult és most jobb körülmények között fogadja a beutaltakat.

Kis eredményt értünk el az első bányász ágazati tüntetéssel, amikor a bányász egészségkárosodási járadékhoz szükséges mértéket 36 %-ról 29 %-ra csökkentették, de összekapcsolták tíz év kötelező földalatti munkavégzés-

sel. Voltak, akiknek vissza tudtuk szerezni a rokkantnyugdíjukat, egyéni perekben és fellépésekben, de voltak olyanok, akiknek a mai napig - a III. csoportos rokkantokról van szó - nem tudtuk a korábbi nyugdíjukat visszaadni. Ebben nap, mint nap vannak egyéni perek még, szeretném kifejezni a nyugdíjas szervezeteknek a köszönetem, akik jelentős lépéseket tesznek és bírósági pereket is visznek. Van még egy eredmény, ami azért eredmény, mert Magyarországon most veszik el az utolsó korhatár előtti nyugdíjazási lehetőségeket: a földalatti bányász kollegáknak meg tudtuk védeni a bányászatról szóló törvénybe behelyezve a 25 év vagy 5000 műszakhoz kötött nyugdíjazási kedvezményüket.

A társadalombiztosítási változások elleni tiltakozásul, két nagy országos demonstrációt, Pécssett pedig egy helyit rendeztünk.

Mi az, ami nem sikerült?

A legfőbb a magyar munkavállalók számára a korengedményes és a korengedményes nyugdíjak eltörlése. Nem fogadható el, hogy a döntéshozók azt hiszik, hogy lesznek Magyarországon olyan munkavállalók, akik 65 évesen, a korábban korengedményes munkakörökben el tudják látni a feladataikat. Biztos, hogy nem. Nem fogják fizikálisan bírni, ezért nem vár rá más, 55-64 éves korában, mint az elbocsátás. Ez ellen, főleg a korengedményes változás ellen, akciókat szerveztünk. A szén-külféjtéses dolgozók számára a legnagyobb ponfó a 30 évhez kötött szakmai nyugdíj elvétele. Ezt is napirenden kell tartanunk.

Ide tartozik, hogy a bányász nyugdíj helyett átmeneti járadék lett, ez minden egyes szakmában így van, a belügyi dolgozóktól kezdve a művészeti dolgozóig. Egyetlen egy kérdés lesz a jövőre vonatkozóan, hogy ha nem nyugdíjszerűen működik, hogy ha nem lesznek rajta az emelések, akkor ez egy komoly érdeksérelmet okozhat, több tízezer bányásznak. Erre annyiban kell csak felkészülnünk, hogy lehetőleg ez ne következzen be. A magánynyugdíjrendszer államosításának a legnagyobb baja talán az, hogy a 3000 milliárd forint kikerült a nyugdíjrendszerből, költségvetési tétel lett, és a bányász átlagkereseti kedvezmény is az elvesztett korábbi értékeink közé tartozik.

Összességében mondom, hogy eddig - egy-két közös fellépéstől eltekintve - külön-külön szerveztek a szakszervezetek akciókat. A konföderációk legfontosabb feladatának azt tartanám, hogy hangolják össze ezeket az ágazati lépéseket. A fellépések összességében nem vezethetnek eredményre, ha nincs közös platformon összefogva és megszervezve. Mi bányászok azt mondjuk, hogy ebben az együttes fellépés feltételeit kell megtalálni.

Szervezeti életünk legfontosabb eseményeiről.

Meggyőződésem, hogy a könnyűipari fúziót tisztességesen végigvittük. Nem volt nagyobb érdeksérelm, tisztelettel nézünk az iparágban dolgozó hölgyekre, nagyon nehéz munkát végeznek ők is, nagyon alacsony keresetért. Sok esetben, de hihetetlen erővel, erőfeszítéssel nap, mint nap ott vannak a munkahelyeken, hogy családot tudjanak fenntartani. Úgyhogy minden segítséget megérdemelnek és a jövőben is meg kell, hogy adjunk majd. Ide tartozik, hogy a szakszervezeti ipari fúziót be kell fejezni. Az, amit elkezdtünk még kevés. Az MSZOSZ motorja volt a három konföderáció, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma, s az Autonóm Szakszervezeti Szövetség közös, a szakszervezeti szövetségben történő fúziójának. Ez a folyamat másfél éve indult el, egy május elsejei bejelentéssel, egy éve működik jogi értelemben a Magyar Szakszervezeti Szövetség. Egyes kollegák most még sem támogatják ezt a fúziós folyamatot. Ez elfogadhatatlan és ezt a gyakorlatukat meg kell

változtatni. A személyes álláspontom ebben az volt, nagyon határozottan képviseltem, hogy a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete tudott egyhangú Országos Tanácsi döntést hozni arról, hogy ebben a fúzióban elkötelezettek vagyunk és érdekeltek. Akik úgy gondolják, hogy valóban érdekeltek egy modern, új magyar országos szakszervezeti konföderációs tevékenységben, azok fogjanak össze, akik meg nem akarják ezt, visszahúznak, azok maradjanak.

A szervezeti életben nagyon fontosak azok az események is, amikor a nyugdíjas rétegszervezeteink tevékenységére kerül sor. Az előző - Bajnai - kormány elfogadott egy időszaki stratégiát, az volt a remény, hogy az Időszaki Tanács munkája ezt majd gyakorlattá is teszi. Sajnos, ezen a területen, érdemi egyeztetésekről nem tudunk, a kollegáink azt jelezték, hogy nincs párbeszéd.

A nyugdíjas szervezetek munkája rendkívül erős, mert tagjaik elkötelezett érdekvédők, akik tudják, hogy mit jelent értékben a bányászat és az összefogás. Tizennégy-ezren vannak most, akik nyugdíjukból fizetik a tagdíjat. Ezt az összefogó munkát köszönöm, s ajánlom fiatal kollegáink számára, akár példaként is. Figyeljünk arra, hogy ők hogy csinálják.

A szervezeti életünkbe kicsit új színt hozott, hogy több hölgy került be a szakszervezetbe. A bányászat inkább férfias szakma. A Női Választmány is bizonyos mértékben meg tudta újítani a tevékenységét. Szeretném ezt is megköszönni és azt is, hogy rendszeresen felhívták a speciális problémákra a figyelmet, azt hogy az esélyegyenlőségről szóló törvény gyakorlati alkalmazásához adtak javaslatokat, ötleteket a testületi munkához.

Nagyon fontos volt az, hogy az integráció után megismerték egymást a hölgyek, és ezek a találkozások, a kihelyezett ülések nagymértékben hozzájárultak ehhez. Úgy gondolom, hogy tovább kell vinni ezt a munkát, tovább kell erősíteni, de végig kell gondolni a képviselői oldalát is, hogy hogyan és milyen módon tudunk újabb lépéseket tenni, előre.

Igaz ez az Ifjúsági Bizottság tevékenységére is, hiszen nagyon kevesen vannak ma azok, akik a bányászati oldalon fiatal munkavállalók, a könnyűiparban jóval többen vannak. Muszáj lesz majd megerősíteni részvetelben ezt a tevékenységünket és most is mondom, hogy azok a flash mob akciók, amiket szerveztek, azok a szakmunkástanulói rendezvények, amelyeket elkezdtünk, azok az ülések, amelyeken ők is gyakorolják a demokráciát, hozzájárulhatnak szakszervezetünk sikeres jövőjéhez. Úgy hogy, fiatalok hajrá! Gyertek a mozgalomba, várunk benneteket a BDSZ-be! Remélem sikerül majd a fiatalítás területén is előrelépünk.

A hagyományörzésben nagyon fontos számunkra a Bányamunkás, hiszen egy a szakszervezetünkkel. Főszerkesztőjét az Országos Tanács nevezi ki, ez is egy régi gyakorlat, köszönjük a jelenlegi főszerkesztő munkáját és sikereket kívánunk a jövőben is.

Akkor sikerült ágazati szinten bekerülni a médiumokba, amikor volt valamilyen konkrét keményebb ügy, egy-két demonstráció, egy-két határozottabb fellépési lehetőség, egyébként csak a botrányok érdekelték a nyilvánosság nagyobb részét. Nem tudtunk érdemben egy állandó jelenlétet biztosítani, ezt majd a jövőben végig kell gondolnunk, akár úgy is, hogy a tagi levelezés, a szakszervezeti tagi levelezés feltételeit tovább kell vinnünk, ki kell alakítanunk, ahol lehetőség van rá. Úgy is, hogy az internet adta lehetőségeket, a honlapunkat még jobban hasznosítsuk. Nagyon bízom benne, hogy ezeket a jövőben eredményesen tudjuk használni.

A visszajelzések is igazolják, hogy - akár helyi, akár országos szinten - a 100 éves bányász-szakszervezeti ünnepséget sikeresen és jól megrendeztük. Köszönöm az itt végzett munkát. Úgy gondolom, hogy a 100 év hozzájárult ahhoz, hogy szakszervezetünk kohézióját továbbvigyük, erősíteni tudjuk.

Végül szólnék a nemzetközi tevékenységünkről és a gazdálkodásunkról.

Rendkívül fontos események zajlottak le az elmúlt öt évben. Európai szinten megvalósult az ipari szakszervezetek összefogása, megalakult az IndustriAll Europe. 125 szervezet, több mint 6 millió tagja tartozik ide. Külön is megköszönöm, hogy amikor demonstráltunk, támogatást kaptunk az európai szövetségtől, egy rendkívül jól megfogalmazott levélben keresztül megígérték, hogy ha szükséges lesz, tesznek még erőteljesebb lépéseket is.

Megalakult az IndustriAll Global is 2012. június 19-én, ahol többen voltunk a teremből küldöttek is. 140 ország, több mint 50 millió tagja van a szövetségben, amely nagy erő.

Kétoldalú kapcsolatokban a német IGBCE szakszervezettel, a francia TCE-CFDT, a cseh bányászszakszervezet, az osztrák PROGE, a svájci VPE, a bolgár „Podkrepa” Bányász Szakszervezet, esetenként a lengyel kollegákkal, a Szolidaritás és a lengyel OPZZ szakszervezetekkel vannak kapcsolataink.

Kihasználtuk ahol lehetett és megvolt a nyelvtudás hozzá az ILO képzések nyújtotta lehetőségeket is. Több kollegánk ismerhette meg az európai és a világ más országainak a gyakorlatát.

Az európai közös szakszervezeti felépítés örízheti meg és erősítheti az európai szociális modellt, amely a váltság óta egyre nehezebben érvényesül a gyakorlatban. Nagyon bízom benne, hogy a közös munkánk, közös tevékenységünk, eredményekhez vezet majd.

Gazdálkodásunk legfontosabb megállapításairól néhány szót.

Egy szakszervezetnél alapérték, hogy ne legyen teljesítmény követelés a háta mögött. Örömmel mondom, hogy ilyen nekünk nincs. Vagyonunkat megőrizzük, ingatlanvagyonunkban értékesítés nem történt, évente hagyta jóvá az Elnökség és az Országos Tanács a beszámolóinkat.

Az üdültetés nullszaldójának a megteremtéséhez kellett, hogy az Erzsébet-utalvány programba be tudtuk kapcsolni az üdülőinket, így elsősorban a bala-tonföldvári üdülőt, amelynek a fürdőszobáit, tetőzetét felújítottuk, és erőfeszítéseket tettünk arra is, hogy a játszótér megújuljon hátul, illetve legyenek olyan szolgáltatások, amelyek erősítik az üdültetés eredményeit

Megtörtént székházunk fűtésrekonstrukciója, illetve a nyílászáróinak a cseréje.

A legnagyobb kihívás az lesz a következő időszakban, hogy az új szabályozásoknak megfelelően a szervezeti egységek gazdálkodásának és jogi személyiségének feltételeit az új szabályokhoz igazítsuk, teremtjük meg a jogszerű hátteret, s ebben már elindultak a közös beszélgetések, hogy milyen módon és hogyan lehetne a BDSZ-ben meglévő könyvelési, kettős könyvelési gyakorlatot majd a szervezeti egységeknél is megvalósítani, ott ahol ez szükséges, természetesen.

Összességében a szóbeli kiegészítéshez. Vannak általános értékek. Az egyik ilyen, hogy legyen folyamatos párbeszéd a tagsággal. Ha nem tudják a tagok, hogy milyen törekvéseket fogalmazunk meg, s ezeket hogy akarjuk elérni, milyen módszereket használunk, akkor nem tudnak azonosulni a célkitűzéseinkkel, s nem lehet elvárni

Fenyvesi Jánosné a Számvizsgáló Bizottság elnöke beszámol az ötéves munkáról

tőlük, hogy hátteret adjanak az általunk testületileg megfogalmazott követeléseknek. Tehát ez az érzelmi azonosulás, a tagság fontossága, a párbeszéd, olyan érték, amelyet tovább kell erősítenünk és javítanunk.

Meg kell újítani a képzési rendszerünket, rendkívül nehéz ma már a munkahelyről kivonni kollegákat szakszervezeti típusú képzésekre, ezért közel kell vinni a munkahelyekhez, mert mi sem úgy kezdtük, hogy ne készítették volna fel a feladataink ellátására. Kell tehát, egy alapismeret, egy alaptudás a szakszervezeti munkához. Sajnos ennek az iskolarendszerű háttér eltűnt.

Tovább kell bővítenünk a kártyához, a tagkártyához kapcsolódó szolgáltatásokat.

Akcióképességünket növelni, a nemzetközi összefogás fontosságát megértetni, és az erők koncentrációját emelni kell.

Szolidaritásunkat fejeztük ki nagyon sok szakszervezettel az elmúlt öt évben. Nem volt olyan kérés, ahol ne lettünk volna képviselvek jelen. Volt ahol többen voltunk, volt ahol kevesebben. Ezekben a szolidaritás akciókon, nagyon fontos, hogy érezzék, akiknek problémájuk van, hogy vannak mögöttük mások is. Ezért a következő években én nagyon bízom benne, hogy ki tudjuk az újabb akcióképes erőket is alakítani, annak érdekében, hogy ha indokolt és szükséges, a mindenkori kormánytól függetlenül, együtt fel tudjunk eredményesen lépni a munkavállalói tagsági érdekekért. Nem lehet szolidaritásra, igazságosságra épülő eredményes érdekérvényesítés, ha ezekben a célokban nem tudunk azonosulni.

Nagyon szeretném a következő öt évben is, hogy ha azt az erőt, akcióképességet, amellyel rendelkezünk, tovább tudnánk vinni, s együttműködve más szakszervezetekkel, eredményessé tudnánk tenni a közös munkánkat. Kérem a jelenlévő államigazgatási, munkáltatói partnereket is, segítsenek bennünket. Kérem őket, hogy a közös gondolkodással próbáljunk meg eredményeket elérni, munkahelyteremtésben, a kollektív szerződéses rendszerekben, s azokban, amelyek az elmúlt időszakban további vitatémaként megmaradtak.

Köszönöm a figyelmet. Jó egészséget, jó szerencsét és további jó munkát a kongresszusnak.

Jászai Sándor, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke

Tisztelt Kongresszus!

Mint minden tradicionális iparág, a bányászok is egy nagy családot alkotnak, s ennek a családnak egyformán tagjai a szakszervezeteken keresztül a bányai munkavállalók, a munkáltatói érdekképviseletek és a bányászati szakigazgatási feladatokat ellátó bányafelügyelet vagy a bányahatóság is. Ebben a családban a célok jelentős része közös, ezeket a bányászokra jellemző szolidaritás jegyével együtt összefogva, egymást segítve könnyebben el tudjuk érni, mintha külön-külön küzdenénk értük. Közös céljaink közül kiemelném talán a legfontosabbakat, amelyek érdekében eddig is sokat tettünk. Nevezetesen a bányászati ágazat hosszú távú fenntartását, azon belül is a hagyományos, mélyművelésű bányászati szakmakultúrának legalább olyan szinten történő megőrzését, hogy egy adott időben újra működhessenek hazai mélyművelésű szén- vagy ércbányák. Ehhez legyenek szakembereink, vágárok, technikusok és mérnökök és legyen olyan gazdasági környezet, amely ezeknek a bányáknak a működését lehetővé teszi.

A bányahatóságnak és a bányászok érdekvédelmi szervezetének, a BDSZ-nek a feladatai több évtizede, pontosabban több mint 100 éve összekapcsolódnak és kiegészítik egymást.

Vannak közös feladataink, különösen a bányászati műszaki és személyi biztonságát érintő kérdésekben. Közösnek kell tennünk a munkavégzés biztonsági, egészségügyi feltételeinek és a dolgozók munkakörülményeinek a javítása, a munkabalesetek számának csökkentése érdekében.

Michael Wolters, a német Bányászati, Vegyipari és Energiaipari Szakszervezet az IG BCE, nemzetközi osztálya munkatársa

Kedves Kollegák, Kolleganők!

Ugyanúgy, mint ti, mi is egy nagy tradícióval rendelkező szakszervezet vagyunk. Az emberiség történelmében a bányászat az egyik első ágazat. Az első gépek, amiket az ipari forradalomban építettek, azok a textilipar számára készített villamos árammal hajtott szövészek voltak. Én magam pedig a vegyiparból jövök eredetileg és a saját ágazatomban az első szintetikus anyagok, amiket gyártottak, pont a textilipar számára készültek. Olyan szakszervezetek vagyunk tehát, amelyeknek hosszú és nagyon büszke múltja van, remek hagyományokkal a munkavállalók érdekében végzett munkával. Kemény harcok vannak mögöttünk, amelyek soha nem érnek véget, különösen akkor nem, amikor súlyos szerkezetátalakításokra kerül sor. Erőnknek legyen tudatában, éljünk vele a jövőben. Mindezt fontos, hogy megjelenítsük a nemzeti és az európai vitában is. Ferenc említette bevezetőjében, hogy Vassiliadis kollega itt járt néhány évvel ezelőtt, amikor az volt a tét, hogy a szénbányászat jövőjét, szegmenseit hosszútávon biztosíthassuk. Sylvain pedig azt húzta alá, hogy az energiapolitika európai szinten is mennyire fontos. Egyetértünk természetesen abban is, hogy az éghajlatváltozás szempontjait figyelembe kell vennünk, de abban is egyetértünk, hogy nem szabad ennek a szempontnak minden egyébét alárendelni, hiszen a fenntarthatóságnak nem csak a környezetet kell jelentenie, a fenntarthatóság vonatkozik az ágazat fenntarthatóságára, s a munkavállalók szociális körülményeire is.

Az energiatermelés átalakulásával kapcsolatban, Németországban is jelentős a szembenállás, jelentős harcban

állunk a németországi szövetségi kormányzattal és a különböző érdekkörökkel. Megfizethető energiát és jó munkahelyeket követelünk. Része a követelésünknek az is, hogy az energiaellátás a szénművekre is perspektivikusan épüljön. Szeretnénk azt is elérni, hogy ha mégis felváltják a szénművek termelését, akkor azok, akik ebben az ágazatban dolgoznak, azok ne veszítsék el a szociális alapjaikat, ne kerüljenek nyomorúságos helyzetbe.

Mint látjátok nekünk is vannak nemzeti szinten, országos szintű súlyos harcaink. Michael Vassiliadis a mi elnökünk az IndustriAll-ban is vezető pozíciót tölt be és nagy elánal napirenden tartja ezeket a kérdéseket európai szinten is és kimondottan örül annak, hogy tudja: a BDSZ mindig mellette áll.

A XXXIV. kongresszusokhoz sok sikert kívánok, megfelelő, jó vitát és sikeres választást!

Sylvain Lefebvre, az IndustriAll Europe főtárhelyettese

Köszönöm a meghívást. Örülök, hogy itt lehetek BDSZ XXXIV. kongresszusán és annak a százhuszonöt tagszervezetnek a nevében, akiket képviselvek, támogathatom akciókat.

Köszönetet szeretnék mondani a BDSZ-nek, hogy részt vesz az IndustriAll különböző bizottságaiban. Elnöke, Rabi Ferenc révén a BDSZ mindig is hallatta hangját, európai szinten.

Az IndustriAllnak csak akkor van létjogosultsága, ha a tagjai révén kapcsolatot tud tartani az országos szint és az európai politika között.

A Szociális Párbeszéd Bizottság elnökével, Rabi Ferencel már régóta intenzív vitákat folytatunk a szociális párbeszéd szerepéről országos és európai szinten.

Eldöntöttük, hogy 2015-ben a szociális párbeszéd bizottság ülését Magyarországon tartjuk.

Közben viszont közösen megállapíthatjuk, hogy a váltság és a megszorítások súlyos recesszióhoz vezettek, amelynek hatását leginkább a munkavállalók érzik. A növekedés leállt és a munkanélküliség egyre nő, miközben az államadósság csúcsokat ér el.

Országaink kormányai, az Európai Tanács által meghatározott politikát valószínűsítik meg, miközben Európa szerte a népmegtetszését fejezi ki. Olaszországban a tüntetők ellen intézkedéseket hoztak, Belgiumban 120000-en tüntettek, a lakosság 1%-a az utcára vonult. És még

hosszan sorolhatnám azokat az országokat, ahol a nép dühösen reagál.

E politika árát a munkavállalók fizetik meg. (Vállalatokat zárnak be és szerveznek át).

A munkavállalók ezzel szembeállnak minden nap. A munkanélküliek száma elérte a 26 milliót Európában.

A fiatalokat feláldozzák, ők nem élvezői, hanem elcsenvedői a mobilitásnak. A szegénység egyre nő. Egyes régiók ipari sivataggá váltak. A kollektív szerződéseket nem tartják tiszteletben. Európa nem ilyen, ez nem lehet Európa. Az IndustriAll irányt akar változtatni.

Meggyőződésünk, hogy az iparnak Európában van jövője. Szükséges és fontos, hogy a termelés újra elinduljon, és fejlődjön Európában. Túl sok ágazat van, napjainkban, veszélyben. De nyilván, ti a BDSZ-hez tartozó iparágak, ezt pontosan tudjátok.

Mi egy olyan ipari politikát követelünk, amelyben az energiapolitika és a nagyberuházások egyformán jelen vannak. A nagyberuházásokra szükség van, de nem azért, hogy a bankokat támogassuk, hanem azért, hogy a realgazdaságot fejlesszük, hogy az iparágak fejlődjenek.

A klímaváltozás kérdése szintén fontos, de ez nem gátolhatja az ipar fejlődését.

Decemberben az Európai Bizottság egy 300 milliárdos beruházási csomagot fog bejelenteni a következő három évre. A kérdés csak az, hogy honnan veszik

erre a pénzt és mire használják fel?

A beruházások, akár országos, akár európai szinten a régiók fejlődését kell, szolgálják. Itt, ebben a régióban, Magyarországon az INDUSTRIALL támogatja a Mátrai Erőműnél a szakszervezetek követelését, egy új blokk megépítését.

Befejezőként azt kell mondanom, hogy Európa csak akkor lesz erős, ha erős iparral és egyben fejlett szolgáltatásokkal rendelkezik, és a mi ágazatainkat is csak így lehet megvédeni Európában.

Az INDUSTRIALL a minőségi munkahelyeket helyezi akciói középpontjába és ezeket az akciókat a tagság érdekében szervezi.

Köszönöm a figyelmet.

Balogh Béla,

a Vasas Szakszervezeti Szövetség elnöke

Kedves Szaktársak! Kedves Szaktársnők! Jó szerencsét kívánok nektek! Nemcsak a Vasas Szakszervezet nevében, hanem az Ipari-Energiapi Szakszervezet elnökeként is, a többi kollégám nevében. Külön köszöntöm, mint vasas elnök a bányásztestvéreket és köszöntöm szeretettel a bős, textiles és ruhás kollégákat és a kollégákat is. Úgy gondolom, hogy az az idő következik, közeleg, amiről Rabi Ferenc barátom beszélt. Hogy elkerülhetetlen és előkészítés alatt van az az együttműködés, amit fúzióknak hívunk, sokkal szorosabb kapcsolatot ad, mint a jelenlegi helyzet. Szerencsés a helyzetünk, mert most már nemzetközileg is egy családban vagyunk az IndustriAll Global-ban és az IndustriAll Európában. Megindult az a folyamat, amelyben bízunk, hogy a Magyar Szakszervezetek Szövetségét létrehozzuk, és nem engedjük, hogy visszaforduljunk. Egy erős, egységes konföderációt csinálunk, annak érdekében, hogy a kormánnyal szemben, hatalommal szemben, fel tudjuk emelni a szavunkat. Nem kikerülhető az sem, hogy az ipari, energetikai szervezet, amelyet 2004 óta jogi személyiségként működtetünk, fúziós törekvése - tisztelet az elődöknek, hogy előkészítették ezt a folyamatot -, az elmúlt időszakban ez megrekedt, aminek több oka is van. Nem árt azért azt tudni, hogy a legfontosabb érv, ami megakasztotta, hogy jelen pillanatban olyan törvények születtek az elmúlt időszakban, amiről nem kérték ki a véleményünket, sőt ellenkezőleg: abban voltak érdekeltek, hogy ellehetlenítsék és megnehezítsék a szakszervezetek feladatait. A Vasas Szakszervezet is XXXVI. kongresszusára készül két hét múlva, nem tudtuk bevállalni az Alapszabály

módosítását, mert a Polgári Törvénykönyv által megfogalmazottaknak nem tudnánk eleget tenni, és kell egy év ahhoz, hogy a 230 szervezettel képviselő szervezetünket átállítsuk azokra a pénzügyi játékszabályokra, azokra a jogi és nem jogi személyiségű szervezeti struktúrára, amelyek elengedhetetlenek. A felhatalmazásom, amit a kongresszuson meg fogunk erősíteni, megvan arra, - s a XXXVI. kongresszusunk ezt megerősíti -, hogy a bányász-kollégákkal fúzióra lépünk. Ennek a foratókönyve elkészült. Minden erőnkkel azon voltunk, hogy most egy olyan kongresszussorozatot tartunk a többi ágazati szakszervezettel, az iparisokkal, hogy annak a második napja az a fúzió lett volna. Ezt a munkát folytatjuk, ezt a foratókönyvet elővesszük.

Kedves Kollégánok, kedves Kollégák!

Szeretném megköszönni mindazt a szolidaritást, azt a segítséget, amit kaptunk tőletek. Nemcsak a vasas, hanem a többi ágazati szakszervezet is, hiszen talán rátok a legjellemzőbb az a magartás, viselkedés, amit Magyarországon sajnos nagyon-nagyon sok szakszervezet elfelejt. Hogy nem létezhét, nem működhet szakszervezet szolidaritás nélkül. Köszönöm, hogy ott voltatok a Honsánál Pécsen, köszönöm, azt, hogy együtt jelentünk meg a kordedvezmény, korengedmény elvétele ellen a minisztérium előtt, és úgy gondolom, hogy az sem volt véletlen, hogy május elsején az utóbbi időben már úgy vonultunk fél együtt, mint ipari és energiaipari szakszervezet. Kollégáimmal, a MASZ elnökségi üléséről ma úgy jöttünk el, hogy ügyeltünk a határozatképességre, hogy ne hagyjuk azt, hogy megakadályozzák egyesek azt a folya-

matot, amelyet felelősen, az MSZOSZ, azon belül az ipari szakszervezet, mindenekelőtt a bányászok és a vasasok mindig is fölkaroltak, támogattak, és amiben mindig kezdeményezők voltunk. Bízom benne, hogy mihamarabb megalakul, úgy, hogy egy ütőképes, szakmailag, szervezetszempontból, minden tekintetben egy jelentős tekintélyes szakszervezeti konföderáció lesz. Ebben kérem továbbra a segítségeteket. Szeretném elmondani azt az érzelmi kötődést is, ami hozzátok köt. Nem messze innen nőttem fel egy kohászvárosban, Ózdon. Természetes volt, hogy én magam is kohászként végezzek, de az már nem volt az, hogy a páromat, aki a mai napig a feleségem, kohász- és bányászcsaládból válasszam ki. Természetes volt gyerekkorunk óta a „Jó szerencsét!” köszöntés, nemcsak napközben, hanem akkor is, amikor munkát végeztünk, vagy éppen előkaptuk a poharat, megittunk egy pálinkát vagy egy nagyfröccsöt. Úgy gondolom, hogy a tradíciókhoz, értékekhez ez is hozzátartozik.

Tisztelt Kongresszus!

Még egyszer köszönöm a meghívást! Felelős döntést, jó programalkotást, sok sikert, jó szerencsét

Dr. Szilágyi József,

az EVDSZ elnöke

Tisztelt Kongresszus, tisztelt Kollégák, Kollégánok! Barátaim!

A villamosenergia-ipari szakszervezeti tagok üdvözlöttem hozom a BDSZ XXXIV. kongresszusa résztvevőinek. Hadd kezdjem én is személyes érintettségemmel. A Miskolci Nehézipari Egyetemen végeztem tanulmányaimat, nem a műszaki szakon, hanem a jogi karon, de nagyon sok bányász barátom volt, bányász szakesteken vettem részt, ahol igen jó hangulat uralkodott, és az egyik szakesten ráadásul még tiszteletbeli bányásszá is avattak. Erre a mai napig büszke vagyok. Sokszor énekeltem én is a bányászok himnuszát, a „Szerencse fel!” kezdetűt.

Azt gondolom, hogy a BDSZ-nek és az EVDSZ-nek a kapcsolatrendszere nagyon hosszú időre nyúlik vissza, és példaértékű. Példaértékű többek közt, azért, mert két különböző konföderációhoz tartozó ágazati szakszervezet tud hosszú időn keresztül problémamentesen együttműködni. Szerintem példaértékű azért is, mert a Villamosenergia-ipari Ágazati Párbeszéd Bizottságban mindig konszenzussal sikerült képviselni a munkavállalók érdekeit, a szakszervezeti tagságot. Szerintem azért is példaértékű az együttműködésünk, mert mindig meghívjuk egymást a rendezvényeinkre. Azt gondolom, hogy az is fontos, hogy meg is tiszteljük egymást az ezeken a rendezvényeken való részvétellel. Azért is példaértékű az együttműködésünk, mert érzékenyek vagyunk egymás szociális problémáira, s azt gondolom, hogy támogatólag, szinte mindig részt veszünk egymás érdekérvényesítő lépéseiben, egymás demonstrációin. Végeztél azt gondolom, hogy azért is példaértékű az együttműködésünk, mert ezt a tartalmi együttműködést megerősítettük, for-

malizáltuk is, hiszen együttműködési megállapodás van érvényben a BDSZ és az EVDSZ között.

Tisztelt Kongresszus!

Nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy részese lehetek ennek a közös munkának, hogy Rabi Ferenc elnök úrral, ha szabad így mondanom, Feri barátommal, szoros együttműködésben tudjuk képviselni a tagság érdekeit. Nem könnyű helyzetben tesszük ezt, mindannyitok számára ismertek azok a kormányzati intézkedések, ami megnehezíti a munkavállalók sorsát. Csak utalnék a Mt.-re és sok más olyan intézkedésre, amit nap, mint nap tapasztalunk. Itt a legutóbbi kormányzati szándék, a béren kívüli juttatások emelt szintű megadóztatása. Igen, azt gondolom, ami elhangzott a szóbeli kiegészítésben, nagyon fontos téma, nagyon fontos lenne, hogy ne külön-külön demonstráljunk ez ellen, ne külön-külön lépünk fel az érdekeink érvényesítése érdekében, hanem összefogva, együttesen, egy időben és egy helyen. Sajnos ennek még nincs itt az ideje, illetőleg lehet, hogy az ideje itt van, de még a szándék nem mindenki-ben van meg. Én azt gondolom, és azt remélem, hogy azok a folyamatok, amelyek elindultak a szakszervezeti mozgalom egységesülése irányába, az végül is oda fog eljutni, amit a vasas szakszervezet elnöke is mondott, hogy egy egységes magyarországi szakszervezet létre fog jönni, előbb-utóbb.

Szólnom kell arról is, mint a villamosenergia-ipart képviselő szakszervezet vezetője, hogy nagyon komoly kihívásokkal nézünk mi is szembe, a villamosenergia-iparban. Erről is tudtok, a saját tele van vele, ez a non-profit jellegű működés, amit a kormány szándékát kitalált, holdingszerű műkö-

dés, ami kvázi az energiaszektort egy nagyvállalat, időzójelbe tenném: szocialista vállalat, gyűjtőegységbe tenné, és azt gondolom, hogy ide tartozik a rezsi-csökkenés és annak hatásai a villamosenergia-ipar jövedelmezőségére, vagy ide tartoznak azok a különadók, amik szintén nehezítik a gazdálkodást. Önmagában nem ezzel van a baj, hanem azzal, hogy ennek révén a munkavállalók helyzete romlik, hiszen a munkáltatók az eredményeket továbbra is fel akarják mutatni, a menedzsment, különösen a tulajdonosi elvárásnak meg akar felelni. Innentől kezdve bizony az elbocsátások, a személyi jelleget költségek csökkentése bekövetkező döntően ezen intézkedésekkel kapcsolatosan.

Szeretnék egy gondolat erejéig itt megállni. Nevezetesen azt a traumát felhozni, ami az utolsó mélyművelésű bányá bezárásával jár. Én azt gondolom, hogy a villamosenergia-iparban dolgozók sajátos eszközeikkel megpró-

bálják, illetve megpróbáljuk ezeket a folyamatokat időben elhúzni, szeretnénk, ha ez a szakmakultúra továbbra is megmaradna Magyarországon.

Itt említtem meg elnökhelyettes kollégámat, Téglás Józsefet, aki a Dunántúli Villamos Szakszervezet elnökeként nagyon sokat tesz annak érdekében, hogy az utolsó mélyművelésű bányá, ilyen formában, idáig üzemeljen.

Hogy mennyire komolyan gondoljuk ezt a kiállást, erre szeretném példaként felhozni a most készülő energiapolitikai állásfoglalásunkat, melyet a november 25-én tartandó taggyűlésünkön reményeim szerint elfogadunk, amelyen a BDSZ meghívottként részt vesz. Ebből szeretnék egy gondolatot idézni, amely a komolyságát mutatja meg a mi elképzelésünknek.

Azt mondjuk, hogy az általunk támogatható energiapolitika prioritást kell, biztosítani a hazai erőforrások, energiahordozók, a beépített kapacitások, humán erőforrások felhasználásának. Szolgáltatnia kell az energiaszektor és szolgáltatás, az energiaszektor munkahelyi biztonságát, a szükséges termelői-szolgáltatói fejlesztések tervszerű végrehajtását, és a bányászati, mind a mélyművelésű, mind a külszíni képesség megőrzését Magyarországon.

Dr. Zoltay Ákos, a Magyar Bányászati Szövetség főtitkára

Tisztelt Kongresszus, Hölgyeim és Uraim! Elnök úr!

Tisztelettel köszöntöm a Kongresszus résztvevőit a Magyar Bányászati Szövetség nevében. Elnökünk, Palásthy György is meghívást kapott a kongresszusra, sajnos külföldi útja miatt nem tud részt venni.

Magam, úgy lettem bekonferálva, hogy a Bányaiipari Ágazati Párbeszéd Bizottság társelnöke, én mondanám még Tomor János urat is, akivel együtt a Magyarországi Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsának munkaadói ügyvivői vagyunk.

Hogy miért mondom ezt? Azért mondom, mert egy széleskörű rálátásunk van ez által, a magyarországi ágazati párbeszéd bizottságok működésére, és arra a folyamatra, amely most sajnos egy kis törést fog szenvedni az elkövetkező időszakban. Nevezetesen a - közigazgatási átszervezés kapcsán -, az a támogatási rendszer, amely az ágazati párbeszéd bizottságok működését jelenti, az bizony kicsit visszaszorul.

Személy szerint a Bányaiipari Párbeszéd Bizottság esetében kilenc éven keresztül kiváló titkárunktól vagyunk kénytelenek köszönni. Vujkov Krisztináról van szó, aki a BM-be kerül áthelyezésre.

Nos, az ágazati párbeszéd bizottságok munkájában igen fontos szerepet tölt be a nemzetközi kapcsolatrendszer. Külön köszönöm Rabi Ferenc elnök úrnak azt, hogy valamikor réges-régen, rávett engem arra, hogy csatlakozzunk a nemzetközi szervezeti élethez és vegyünk részt ebben a munkában. Nos, megfogadtam a tanácsát és igaz, hogy sok pénzünkbe kerül, de végül is eredményeket érünk el közösen, és ezt szeretnénk a jövőben is erősíteni.

Van az ágazati párbeszéd munkában egy lényes kérdés, nevezetesen, hogy megpróbáljuk a társadalommal elfogadtatni azt, hogy ásványi nyersanyag, energiahordozó kitermelése nélkül nincs gazdasági fejlődés. Ezt kell összehangolni a környezetvédelemmel is. Tehát én úgy látom, hogy a legutóbbi választás követően egyfajta enyhülés következik a környezetvédelem, a kompromisszumra törekvő vonatkozásában. Nagyon fontos, hogy a gazdasági kibontakozás megvalósulhasson, mert gyakorlatilag a legutóbbi módszertan szerint, egyszerűen nem lehetett hozzá-

Azt gondolom, ez is mutatja, hogy mi mindig szolidárisak vagyunk veletek.

Ezt az állásfoglalást, elfogadása után, meg kívánjuk küldeni a döntéshozóknak, illetve a nyilvánossággal is meg kívánjuk ismertetni.

Tisztelt Kongresszus, Tisztelt Barátaim!

Még sok mindenről beszélhetnék, de tudom, hogy egy meghívott vendég általában két hibát követhet el. Az egyik hiba az lehet, ha nem szól hozzá, a másik, ha túl hosszan szól hozzá. Én egyiket sem szeretném elkövetni, úgy-hogy most már a végéhez közeledek a hozzászólásomnak.

Annyit szeretnék jelezni, hogy mi mindig szolidárisak leszünk a jövőben is veletek, segíteni fogjuk a törekvéseket megvalósulását. Ugyanezt kérjük tőletek is, hiszen ahogy a mi jelmondatunk mondja: együtt erősebbek vagyunk.

Végezetül szeretném és is jókívánságot kifejezni és eredményes munkát kívánni a kongresszusnak, szülessenek meg azok a döntések, amelyek a ti érdekeitek érvényesülését segítik. Üzenem a villamosenergia-ipari dolgozók nevében: ránk mindig számíthattok! Köszönöm, hogy meghallgattatok. Jó szerencsét!

jutni zöldmezős beruházásokhoz. Ez vonatkozik a bányászati fejlesztésekre is. Bányászat esetében optimista vagyok, abból a szempontból, hogy szükség van a szénbányászatra, hogy új bányákat fogunk nyitni, hogy új járatulókat képezünk, kiváló. De bennem egy kis gondot okoz az, hogy ugyanakkor a Vértesi Erőmű a Márkushegyi bányája bezárásra kerül. És itt is valamit tisztázni kell a társadalom fejében. Nem az állam támogatja a Vértesi Erőművet, hanem a fogyasztó. Mindenkinek a villany-számlájában benne van a szénfűtél, tehát nem egy kegy, állami támogatás, nem! Az egy lehetőség, az Európai Unió által adott lehetőség, hogy valami módon áthárítsuk a fogyasztókra a szénalapú villamos áram termelés megvalósulását.

Munkahelyeket kell teremteni, ahhoz, hogy a cégek működjenek, kiváló szakemberekre van szükségünk, önköre, az önkö által képviselt emberekre és egy összefogásra.

Hadd emlékeztessenek arra, hogy amikor volt a 100 éves Bányamunkás ünnepség, akkor kiadásra került egy érem, amit azóta is nagy becsben tartok, és annak a hátlapján van egy olyan ábrázolás, ami összefogott kezeket mutat. Nos, erre van szükség a jövőben is, munkaadóknak, munkavállalóknak, sőt együttesen kell felépítenünk azert, hogy a felügyeletünket ellátó, bányászati hivatal megmaradjon, bányakapitányságaival együtt.

(Dr. Zoltay Ákos egy szép bányásznotát énekel a kongresszusnak, hozzászólása befejezéséig)

Tomor János, a Könyvűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság társelnöke

Tisztelt Kongresszus!

Mindenek előtt azt kívánom elmondani, hogy a beszámoló nagyon korrekten tartalmazta az eddigi együttműködésünket. Mind értékelésével, mind a jövőbeli irányok hangsúlyozásával maximálisan egyetérték.

A bőr-, cipő, ruha, textil és textiltisztító ágazatban nagy változás zajlik, amelyet úgy lehet jellemezni, hogy az alacsony hozzáadott értékű munka átváltozik magasabb tudásértékű munkává. Ez egy nagyon hosszú, gyötrelmes, rengeteg munkát igénylő feladat, de amelynek eredményi vannak, ezek részben már megjelentek Magyarországon is.

Azokat a kongresszusi küldötteket, akik ezeket az iparágakat képviselik, kérem, hogy a kongresszusról visszatérve ennek adjanak hangot. Szükséges ennek a hangsúlyozása és az erre való koncentráció ahhoz, hogy azokkal az emberekkel, akik nap, mint nap a munkahelelyeken megjelennek, tudják, hogy ez egy tudatos folyamat, hogy ez biztosítja a jövőjüket. Ez alapozza meg azt, hogy ez az iparág meg tudjon újulni. Magyarországon a tudásalapú tevékenységet kb. 17%-ra lehet tenni a teljes kapacitáson belül. Az európai átlag 32%, de ezen belül is vannak kiváló országok, amelyekben ennél magasabb. Ezt céloztuk meg s ez megjelenik a kongresszusi dokumentumokban is, nagyon plasztikusan és olyan módon, ahogy lehet használni ebben a munkában, a munkatársaink eligazításánál. Le van írva, hogy milyen irányba akarunk haladni.

A másik gondolat, amely kapcsolódik a BDSZ XXXIV. kongresszusának nyilatkozatahoz. Ezt olvasva, a munkaadók részéről maximálisan lehet támogatni, s el kell, hogy mondjam, 2006-ban írtunk alá egy nyilatkozatot, amely más megfogalmazásban, de lényegét tekintve erről szól. Arról szól, hogy elismerjük és megbecsüljük azokat a szakszervezeti tisztségviselőket, akik a munkavállalói érdekképviselettel foglalkoznak. Azt gondoljuk, hogy noha nap, mint nap érdekellentét van és a jövőben is fog keletkezni a munkaadók és a munkavál-

lálók között, ennek egyetlen egy kulturált módja a párbeszéd, a közös nevező és a közös kompromisszumok keresése. Ezt a nyilatkozatot mi valamennyien ma is képviseljük, nem beszélünk róla eleget, azt gondolom, viszont egy nagyon nagy érv abban a helyzetben, amiben ma vagyunk, és ez egy nem könnyű helyzet. A társadalmi párbeszéd körülményei jelenleg, s a jövőben is nehezek lesznek. Azt gondolom, hogy nekünk nem szabad ebbe belenyugodni. Itt szeretném hangsúlyozni azt, hogy mi az ágazati párbeszéd belülről, nagyon sok szakmában vagyunk ott munkaadóként. Azt mondjuk, hogy az erre fordított intézmény és ennek a támogatása az nem támogatás valójában, csak az adók, a befizetett adóink újraelosztása. Annak, amit a munkaadók, munkavállalók befizetnek, egy részét kértük mi 2002-ben, hogy ennek egy részét fordítsák vissza ennek a rendszernek a támogatására és felépítésére. Éppen azért, hogy ne sztrájkok, hanem munkabéke legyen, hogy tárgyalások úton oldjuk meg a konfliktusainkat, ha felvetődnek és közösen találjuk meg azt a közös utat, ami megfelel a munkaadók érdekeinek és megfelel a munkavállalók érdekeinek, egyaránt.

Azt gondoltam, hogy ezt én itt elmondom önöknek, és szeretnék a további munkájukhoz sok sikert kívánni.

Hernádvölgyi Andrea, az MSZOSZ alelnöke

Szeretettel köszöntelek benneteket és köszönöm, hogy újra itt lehetek. Elsőként szeretném átadni Pataky Péternek, az MSZOSZ elnökének a jókívánságait, aki jó munkát kíván a kongresszusnak és sajnálja, hogy nem lehet itt közöttünk. De hát az élet már csak ilyen.

Nagyon furcsa vendégként köszönteni benneteket, hiszen én itthon vagyok. Mivelhogy, ruhásként, mi is BDSZ-esek vagyunk. Nem szeretném hosszúra nyújtani a beszédemet, már csak azért sem, mert úgy gondolom, hogy itt, a beszámoló megvitatásánál, van mit mondani a bányász, és a könnyűiparos kollégáknak is. Ennek ellenére had mondjam: nagyon örülök annak, amit Rabi Ferenc az elején mondott, hogy igazából van egy olyan nyilatkozat, ami arról szól, hogy folytatódik az ipari fúzió, az ipari együttműködés szorosabbra fogása. Ezért kezdtük el annak idején. Nyilvánvaló, kicsit dőcögösen megy, nem ez az egyetlen, a konföderációké is picit dőcögösen megy, de én abban szeretnék mindenkit itt a teremben megerősíteni, hogy ha igazán akarjuk, akkor működni fog. A ruhásknál senki nem tudja jobban, mint én, kétszer futottunk neki, a negyedik próbálkozás járt sikerrel. Én hiszek abban, ha igazán akarjuk, akkor menni fog. Nagyon sok egyeztetés, nagyon sok különbözőség összefűzése szükséges, akár az ágazatoknál, akár a konföderációknál, ami fontos, de a

folyamatban egy dolgot semmiképpen nem szabad elfelejteni, a célt. A cél pedig az, hogy ebben a politikai ellenszélben, ebben a gazdasági környezetben, ami valljuk be, válság elmúltá ideoda, a lábadozás időszakában se nagyon van az ország, bármit is mondanak róla mások. Ezt ti tudjátok legjobban, milyen gondokkal küszködünk a munkahelyeken. Azt gondolom, hogy ha a célt nem veszítjük szem elől a fúziós tárgyalásokon, a cél pedig az, hogy ütőképes, az értelmes, mindenki számára elfogadható, és a gazdaságot, a munkavállalókat, a munkahelyeket segítő intézkedések kikényszerítése összeadjon, az máshogy nem megy, csak ha együtt csináljuk. Egyetérték azzal, hogy egyenként szá-

badcsapatoknak tűnünk, lehet itt napon-ta demonstrációt tartani, akkor nem sok minden fog történni. Itt elhangzott, hogy megváltozott az érdekegyeztetés. En úgy gondolom, hogy az az egyetértés, amiről Rabi Ferenc beszélt, az egy közleesztő csap. Nem véletlen, hogy az oldalak között nincs ott a kormány, és az a Versenyszféra Konzultációs Fóruma, amit létrehozott, az szó szerinti konzultációs fórum, hiszen érdemben, igazából,

ha nagyon magunkba nézünk, nem nagyon tudunk eddig mást kiharcolni, mint hogy a bérekről, főként a minimálbérről, bérminimumról, bérjáról beszélnünk. Az az érdekegyeztetés, ahol az országot, a munkavállalókat, az országban lakókat, kortól, nemtől függetlenül érintő dolgokat megtárgyalhatunk, a múlté, de hogy a jövő lehessen újra, ahhoz össze kell fogni, máshogy nem megy. Én azt kívánom magunknak,

hogy ezt el tudjuk érni, és azt is kívánom, hogy ez a munka, ami a kongresszuson új erőt kap az elmondottak alapján, az a következő beszámolóban majd úgy jelenjen meg, hogy egy kicsit naposabb képet tudunk festeni az elmúlt időszakról a következő kongresszuson. Ehhez kívánok sok sikert, és mondom azt, hogy jó szerencsét, de azt is mondom, hogy ahhoz, hogy mindezt elérjük, a jószerecse már kevés. Köszönöm.

Kiss Béla, a Magyar Vegyipari és Rokonszakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége alelnöke.

Tisztelt Kongresszus! Kedves Kollégák! Kedves Kollégák!

A múlt héten tartotta a mi szövetségünk is a kongresszusát, eredményes volt, szeretnék én is eredményekről beszámolni.

A termelést viszik ki az országból, a vegyiparban, a könnyűiparban, illetve a hozzánk tartozó egyéb iparágakban, gyógyszeriparban. Megszűntetik a kutatást. Európába és Európán kívülre kerül a termelés. S ez borzasztó dolog. Legutóbb a katowicei konferencián, mikor találkoztunk ott is szóvá tettem, hogy erre az európai szövetségnek, vagy a világszövetségnek valamilyen választ kell adnia, vagy valamit kell a munkaadókkal közösen tenni, olyan belátásra bírni, hogy ha ki is viszik a termelést, ami nagyon fontos, hogy legyen, de akkor helyette valami új jellegű valamit kell teremteni. Az se lenne jó, ha Magyarország Európa szolgája lenne, és csak szolgáltatással foglalkoznánk.

Valahol a vegyészeknek egy szegmense, a műanyag feldolgozó ipar, kapcsolódik egy picikét a textiliparhoz,

nálunk is vannak szövönök, ugye a műanyag feldolgozásban a zsákszövők, ez az egyetlen terület. A kordedvezményes munkadörök szempontjából ez fontos, hogy a négy év meglegyen annak, aki jogosult és reméljük, hogy a jövőben is jogosult lesz, várományosa lesz a kordedvezményes nyugdíj lehetőségének.

En azt gondolom, hogy a BDSZ-szel közösen – habár egy kicsit távol áll a két szakma egymástól – nagyon sok kapcsolódási pontunk van. Azt gondolom, hogy a korengedményes, kordedvezményes nyugdíjban mi nagyon tudjuk egymást támogatni, egymás megmozdulásaira elmenni. Sajnos, hogy az utcán kell ezeknek hangot adni, a lehetőségeinknek, a jogainknak és nem tárgyalóasztalnál történik az egyeztetés. Ez nem európai, azt mondom ez egy új dolog, amit meg kellene változtatni. A társadalmi párbeszédnek nem levelezgetésről kellene szólnia, hanem konkrét, szemtől szemben történő vélemény megnyilvánulásokról. Én nagyon fontosnak tartom és ez egy nagyon jó dolog, a mi szakmánkban, a mi területünkön is lényeges

és működik: a munkaadókkal való közös párbeszéd. Sajnos, sok esetben, kiüritik ennek a tartalmát, a forrásait, a működési lehetőségeit. A Munkatörvénykönyv kapcsán az ágazati kollektív szerződésekre kellene a hangsúlyt fektetni, ehhez képest a feltételeit sem biztosítja a hatalom.

Befejezésül azt szeretném kérni, hogy nem kellene megtanulni azt, ami ma az országban zajlik, hogy mást mondanak és mást tesznek. Mi szakszervezetek fogunk össze és azt tegyük, amit mondunk. További jó munkát kívánok nektek.

Pápis László, a BDSZ alelnöke

Jó szerencsét!

Tisztelt Vendégeink, Kedves Küldött-társaim!

Azzal kezdem, mint a Beszámoló Bizottság elnöke, hogy megköszönöm a Beszámoló Bizottság tagjainak a munkáját, illetve azoknak a kollégáknak, kollegáknak, akik segítették a munkánkat ötleteikkel, tanácsaikkal.

A másik egy személyes élmény. 2009. november 13-án, ez egy pénteki nap volt, amikor a BDSZ, a ruhások és a textilesek egyesültek, akkor azt mondtam, péntek 13-a sokunknak egy szerencsétlen nap, mert babonásak vagyunk. Kimondtuk akkor azt, hogy ez nekünk most piros betűs ünnep. Az elmúlt öt év év bezibonyította, hogy igenis piros betűs ünnep.

A következő, amivel Rabi elnök úr is és Szilágyi elnök úr is foglalkozott, az az összefogás. Sokszor megkérdézzük azt, hogy a munkahelyen, a Vértessől és a Mátránál ágazati szinten tudunk együtt dolgozni más konföderációhoz tartozó szervezetekkel, akkor országos szinten miért nem tudunk együtt dolgozni?

Most egy olyan dologról szeretnék beszélni, ami nem biztos, hogy mindenkinek tetszeni fog. Ez a rezsi-csökkentés. Az mindenkinek a zsebére megy. Nekünk a munkahelyünkre megy. De ha onnan világítjuk meg ezt a rezsi-csökkentést, hogy a rezsi-csökkentéseket tekintve, a 27 európai tagország közül a harmadik helyen vagyunk, a legolcsóbb rezsi-csökkentésben. De ha azt nézzük meg, hogy az egy főre jutó átlagkeresetből hány százalékot fizetünk rezsi-csökkentésnek, akkor az utolsó előtti vagyunk. Tehát magyarul, nem vagyunk a rezsi-csökkentés ellen, mégis azt akarjuk, hogy minden megfizethető legyen, de nálunk az energiaiparban a munkahelyeket veszélyezteti, a kollektív szerződéseinket veszélyezteti. Rajtuk csattan az ostar a végén, pedig semmi más nem kéne csinálni, mint a béreket tisztességesen megemlíni. A minimálbért, és azok-

nak a bérét, akik nap, mint nap dolgoznak és nap, mint nap a bányában az életüket veszélyeztetik és áldozzák esetleg azért, hogy energia legyen Magyarországon.

Nagyon örülök annak, hogy az IndustriAll támogatja a Mátrában az új blokk megépítését. Most, hogy a Márkushegyi bánya az utolsó napjait éli, Magyarországon két nagyüzemi külfejtéses bánya marad, a Mátrai Erőműnél, Visontabánya és a Bükkábrányi bánya.

Ha ez az új, 500 MW-os új blokk nem épül meg, akkor 2025-ben lehúzzhatjuk a rolót mi is. Akkor több mint 2000 bányász és erőműves kollégának a munkahelye szűnik meg. A következő öt évben - és ezt a programnál is el kell majd mondani -, a bányászszakszervezet egyik fő feladata kell, legyen, hogy ha meg akarjuk őrizni az ipari bányászkodást, akkor ki kell állnunk és harcolnunk kell azért, hogy megépüljön. Azért, mert 2018-ban, illetve jövőre bezárunk egy 100 MW-os blokkot, 2018-ban egy következőt, 2022-ben egy 200-ast és 2025-ben bezárára kerül az utolsó 2 db. 200-as blokkunk. Ha 2018-ig nem tud dönteni a kormányzat, hogy megépüljön az új blokk, akkor elment ez a hajó. Én azt szoktam mondani, hogy a Mátrás kollégák az utóbbi 10-15 évben hullámvásúton ültek. Hullámvásúton voltunk, mert amikor privatizáltak, akkor arról volt szó, hogy Bükkábrányban meg kell építeni egy új 1000 MW-os blokkot. Az első Fidesz kormány, az első Orbán-kormány ezt egy tollvonással megszüntette, akkor hullámvölgybe kerültünk. 2008-ban elkezdtünk emelkedni, mert eldöntötte a kormány, hogy meg kell építeni az új blokkot. Mert jövő csak akkor van, ha új blokk épül. Egy tőlünk iparilag fejlettebb gazdaságú ország, se teheti meg azt, amit mi megteszünk, hogy a legolcsóbb nyersanyagból előállított villamos energiát a „süta vágjuk”. Mert nálunk legolcsóbb a lignit.

Mellette azért a társaság – hogy minél hosszabb legyen az „élet” – ipari parkot alakított ki, ahol több mint tíz vállalkozás van. Most már mindenfajta engedélyünk megvan arra, hogy egy 15 MW-os fotovoltaikus erőművet építsünk. Sokan azt mondják, hogy ez segít minket, mert a megújulóknál ott vagyunk akkor, mellette tudunk villamos energiát szénből is. Egy nagy harc megint, amikor az államtitkár úrnál voltunk tárgyalni, ő is elismerte azt, hogy attól, hogy megépül a Paksi Atomerőmű új blokkja, egy tározós, tehát egy kiegészítő erőműre szükség van. Egy négyszer 150 MW-os tározós erőművet építenék, a Mátra lábánál. Sokan kérdezik, hogy ez miért jó nekünk? Azért, mert ehhez vízre van szükség, ehhez 6,3 millió m³ vízre van szükség, ez évente 2,3 millió m³. Vízre csak akkor tudunk adni, ha a bányászati jogunk megmarad, ha elveszik a bányászati jogot, akkor nem. Tehát ha ez megépül, nem biztos, hogy ezt mi fogjuk működtetni, mint Mátra, lehet, hogy egy állami tulajdonú cég, pl. az MVM, de a vizet csak tőlünk tudja venni. Ahhoz, hogy vizet tudjunk adni, bányászni kell. Ha bányászunk, akkor a szén fel kell használni valahol, s mi bízunk abban, hogy a mi erőműünkben tudjuk felhasználni.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattatok, és további jó munkát kívánok a kongresszusnak!

Varga Éva, a BDSZ alelnöke

Tisztelt Kongresszus, Kedves Kolléganők, Kollégák, Kedves vendégeink!

Amikor 2009-ben a BDSZ XXXII. Kongresszusán fúzióra léptünk a Bányász Szakszervezettel, csak reméltük, hogy jól döntöttünk. Ma már tudjuk! Az elmúlt öt év igazolta döntésünket. Az integrálódott könnyűipari ágazatok a BDSZ struktúrájában tagozatként működnek, megőrizve identitásukat, hagyományait, szakmai múltjukat. A tagozatok delegáltjai részt vesznek a BDSZ testületeinek munkájában, a munkabizottságokban és rétegszervezetekben egyaránt.

Mintegy hagyományt teremtve, 2011-ben rendeztük meg először a Könnyűipari Szakmai Napot a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottsággal közösen. A szakmai nap célja konzultáció, naprakész információk biztosítása, cseréje a munkaadók és szakszervezeti tisztségviselők számára, az ágazatok aktuális helyzetéről, a jövőbeni kilátásokról, feladatokról.

Fontos ez azért is, mert az elmúlt 20 évben a magyar könnyűiparnak nem csak a világban végbenő változásokkal kellett megküzdenie, hanem a hazai gazdaságpolitikával is.

A magyar gazdaságpolitika magára hagyta a könnyűipart. A távol keletről beáramló tömegáruk a gyárak bezárásához vezettek. Az állam nem gondoskodott a munkanélkülivé vált munkavállalók átképzéséről, az alacsony bérek még tovább nehezítették a fő- és varrónők, a cipőkészítők életét. Az ágazatban a teljes munkaidőben foglalkoztatottak bére csak a nemzetgazdasági bruttó keresetek 63,60%-a.

Cégeinknek egyedül kellett megküzdeni a talpon maradással, a változásokhoz való alkalmazkodással. Ezért is fontos a kétoldalú párbeszéd, a munkaadók és a munkavállalók között. A szociális párbeszéd fontos része munkánknak. Mind a három könnyűipari tagozat részt vesz a KÁPB munkájában. A KÁPB ágazat politikája szervesen illeszkedik az EU szintű ágazati politikához, mely a textil, ruha, bőr-és cipőkészítő, valamint a textiltisztító ágazatokra vonatkozik. A folyamatos párbeszéd a szociális partnerekkel elengedhetetlen.

Tisztelt Kongresszus!

Szakszervezetünk érdekérvényesítő munkájának sikere elképzelhetetlen az erős, egységes, létszámában is jelentős, akcióképes tagság nélkül. Sokszor, de nem eléggé hangoztatott igazság, hogy a szakszervezet ereje a tagságban, a tagság felkészültségében, elszántságában, saját érdekei mentén történő összefogásában rejlik. Ezért munkánk legfontosabb része a tagszervezés.

2013-ban és 2014-ben is részt vettünk az MSZOSZ által meghirdetett tagszervező pályázaton. A BDSZ taglétszám növelésére elsősorban a szakszervezetmentes munkahelyeken és a könnyűipar területén van lehetőség.

Tagszervezésünket a beszámolási időszakban segítették azok az oktatási és képzési formák, melyeket az ÉTOSZ, az MSZOSZ, valamint ágazati szakszervezetünk is megismertett tisztségviselőink, aktivistáink számára.

Ebben a szakszervezet ellenes gazdasági és politikai környezetben elengedhetetlen tisztségviselőink, tagságunk megalapozott, szakszerű felk-

szültsége. Folyamatos és gyors tájékoztatás a változásokról, a munkavilágával összefüggő törvények napra kész ismerete, azok gyakorlati hatásai az érdekvédelmi munkára.

Tisztelt Kongresszus!

Visszatekintve az elmúlt 5 évre, a fúzió utáni kezdeti nehézségekre, ma már nyugodt szívvel mondhatjuk, hogy a BDSZ XXXII. kongresszusának küldöttei jó döntést hoztak, amikor a fúzió mellett döntöttek.

A titkári értekezletek, testületi ülések, közös rendezvények, lehetőséget biztosítottak egymás megismerésére, tapasztalatcserére. Megismertük, tiszteljük, becsljük egymást, örülünk egymás sikerének is. Megismertük az egyes szakmakultúrákat, az egyes ágazatok problémáit, gondjait. Ma már közös a gondolkodás, egységes a fellépés, és közös a cél is, ami nem más mint tagságunk érdekeinek képviselete és védelme egy erős szakszervezetben, minden szinten.

Én, ezen gondolatok jegyében, kívánok a kongresszusnak jó munkát és a következő öt évre is közös érdekvédelmi sikereket.

Köszönöm, hogy meghallgattatok.

Illés Róbert, a Márkushegyi OBEDSZ elnöke

Tisztelt Kongresszus! Kedves meghívott vendégeink! Kedves Kolléganők és Kollégák!

Nem tehetem, hogy kongresszusi beszámolóhoz való hozzászólásomat ne Márkushegyre, az ország utolsó mélyművelésű bányájának említésével kezdem.

2009.november 13-án tartott XXXII. kongresszusunk programja, célul tűzte ki, a Márkushegyi bánya legalább 2014. év végéig való üzemelését. A 2008-as rossz áramváltási szerződések, az áram világgpiaci árának csökkenése miatt - akkorra - a Vértesi Erőműt és bányáját a bezárás közelébe sodorta.

2010 májusában a villamos-ipari szakszervezetek a BDSZ-szel karöltve, az erőmű előtt demonstrálva akadályozták meg, hogy a közgyűlés a VÉRT felszámolásáról döntsön.

A VÉRT 2010 augusztusában csődeljárás alá került, míg ezzel egy időben, a BDSZ Brüsszelben, az európai bányász szakszervezetekkel együtt, a szénfillér 2010 utáni meghosszabbításáért tüntetett.

A reorganizációs program alapján 2010. év végén, 2011. elején, kétszáz fő léépítésére került sor, Márkushegyen. A hitelezőkkel és a beszállítókkal kötött sikeres csődegyezséget követően, Bencsik János akkori energiaügyi államtitkár, a 2011-es oroszországi bányásznapon jelentette be, a Márkushegyi bánya 2014. év végéig való üzemelését, összhangban célkitűzéseinkkel.

A 2012-es esztendő az új Mt. kihirdetésével hidegzuhanyként köszöntött a magyarországi szakszervezetekre, amit még csak tetézt a szén külfejlesztés bányásznyugdíj és átlagszámítás elvéte-

le. Ilyen körülmények közepette érkezett Márkushegyre, az EMCEF főtitkára, akinek kértük a segítségét és közbenjárását, hogy a magyar szénfillér rendelkezés előterjesztését az európai bizottság fogadja el.

Az ő segítségnyújtásának és Herczog Edit európai uniós képviselő asszony támogatásának köszönhetően, az unió a magyar szénfillér rendelkezést jóváhagyta. Itt szeretnék köszönetet mondani mindkettőjüknek, a márkushegyi bányászok nevében, a szénfillérrendelet elfogadtatásáért tett erőfeszítéseikért.

A BDSZ 2014 elején mindent elkövetett annak érdekében, hogy az aknaszár környéki telepek is leművelésre kerüljenek, ami lehetővé tette volna a plusz két éves termelés megvalósulását.

A munkáltató azonban október 20-án csoportos létszámleépítésre vonatkozó szándék bejelentéséről döntött, hivatkozva az európai bizottság állami támogatás tárgyú határozatára és a magyar kormány, kapcsolódó vállalására. Ennek megfelelően év végén leáll a termelés, és kezdetét veszi, a 2016 év végéig tartó földalatti reaktiváció, amiben a munkáltató tervezete alapján, 230 munkavállaló vehet részt.

Tisztelt kongresszus! Kedves vendégeink! Kedves kolléganők és kollégák!

Eljött az a pillanat, amikor is szeretném megragadni az alkalmat és az oroszországi bányászszakszervezet nevében kifejezni köszönetemet mindazoknak, személyek és szervezetek nevének említése nélkül, - mert félek, hogy nem lenne teljes a felsorolás - akik mindent elkövettek az oroszországi szénmedencében dolgozó munkavállalók érdekeiért és mun-

kahelyeik megtartásáért és azon belül a Márkushegyi bánya közel negyven éves fennállásáért. Köszönjük!

Az oroszországi bányászszakszervezet életében egy korszak lezárul és hamarosan egy új időszak veszi kezdetét. A négy kitűnően szervezett alapszervezetünk közül a közeljövőben várhatóan egy aktív, az erőmű telephelyen, két nyugdíjas, a móri és az oroszországi fogja megjeleníteni az oroszországi bányászszakszervezetet. Azon alapszervezetekről beszélek, amelyek a múltban, a jelenben és a jövőben is a bányász hagyományok lelkes és méltó ápolói, és a nyugdíjas közösségeik kitűnő formálói és szervezői, a demonstrációk aktív résztvevői.

Tisztelt kongresszus! Kedves vendégeink! Kedves kolléganők és kollégák!

Azzal a gondolattal zárnom hozzászólásomat, hogy megítélesem szerint, a Bánya - Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete a tárgyalt időszakban maradéktalanul elvégezte munkáját, ezért javasolom a tisztelt kongresszusnak, a beszámoló elfogadását.

Köszönöm, hogy tisztelettel meghallgattatok! További eredményes munkát kívánok. Jó szerencsét!

Pernecker László, a BDSZ Nyugdíjas Választmányának elnöke.

Jó szerencsét! Tisztelettel köszöntöm meghívott vendégeinket és a küldötteinket.

Rabi Ferenc elnök kollégánk már ismertette a nyugdíjas programokat, ezért csak néhány kiegészítést kívánok tenni. A BDSZ XXXII. kongresszusának nyugdíjas programjában vállaltuk azt, hogy szolidárisak leszünk minden egyes aktív kollégánkkal, mivel az aktív tagság a bányabezárások, a bányák megszűnésével egyre kevesebb lesz. Mi nyugdíjasok jelenleg is 15000, tagdíjat fizető, fővel tudjuk biztosítani a létszámot, ha valahol meg kell jelenni, mivel az aktív dolgozók nem tudnak sok esetben eljönni a munkahelyükről.

Természetesen nem csak az aktív kollégáinkkal, hanem a nyugdíjas kollégáinkkal is szolidárisak kell, hogy legyünk, mivel a kormány a 91. évi 81-es, 83 törvényt 2012. január elsejétől egy tollvonással eltörölte, - ezt a több mint száz éves társadalombiztosítási érdekeinket - és megváltoztatta a nyugdíjakat. Eltörölte a baleseti rokkantsági jogokat, az átlagszámítási kedvezményt, korekedezményt, korengedményt. Eltörölte, hogy a külszíni bányatevérségben dolgozó fizikai és termelésirányítók 30 év munkavisztonnal el tudjanak menni bányásznyugdíjba. Az 57 év alatti kollégáinkat, akik korábban rokkant nyugdíjban részesültek a 23/91-es kormányrendelet által, mivel 57 év alattiak voltak, meghozta a megváltozott munkaképességűeknek a törvényét és rehabilitációs járadékban vagy rehabilitációs ellátásban részesítette őket. Kényszerítette őket, hogy 2012. március 31-ig komplex felülvizsgálatra kell, hogy jelentkezzenek, ahol az ottani szakértők kimondták azt, hogy rehabilitálható és munkára fogható és a korábbi ellátásuknak kb. kapták az egyharmadát. Ezért is kiálltunk mi nyugdíjasok, mert övelük szemben is szolidárisak kell, hogy legyünk. Elnök kollégám elmondta, hogy sok esetben egészen a munkaügyi bíróságig képviseltük az ügyeiket, sok esetben sikerrel jártunk.

Itt szeretném elmondani még azt, hogy összegezve a Nyugdíjas Választmány munkáját, módszeresen arra törekedett, hogy a BDSZ XXXII. kongresszusi időskori programja megvalósuljon, hogy a nyugdíjasok anyagi, szociális- és jogbiztonsága elviselhető maradjon, egészségesen éljenek, szerzett jogaik ne sérüljenek. A BDSZ szervezetsége, szervezeti élete erősödjön. Javuljanak a szervezeti munka anyagi, tárgyi és személyi feltételei, szélesedjenek a kapcsolatok a civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, a bányász és iparági hagyományok és emlékhelyek megőrzését, ápolását minden területen kiemelt figyelem kísérelje.

Itt szeretném még megköszönni azt a munkát, melyet szakszervezeti nyugdíjas testületeink, tisztségviselőink, aktivistáink a sok nehézség ellenére önzetlenül, elkötelezetten végeztek. Tisztelet és köszönet illeti őket. Köszönjük a fáradságot nem ismerő, egymást és nyugdíjas társainkat segítő sok szeretettel, együttérzéssel végzett tevékenységüket, tagságunk nevében is. Tettük, amit tehattünk, sőt ezen túl is nem egy alkalommal kitartással, összefogással, semmit fel nem adva. Most itt tartunk, bízunk a jövőben, a feltételek és a körülmények kedvezőbb alakulásában és abban is, hogy többet tehetünk, eredményesebbek leszünk.

Itt szeretnék sok sikert kívánni továbbra is és jó munkát a kongresszusnak, a megválasztott tisztségviselőknél sok sikert és a munkájukhoz jó egészséget és jó szerencsét.

Köszönöm, hogy meghallgattatok.

Kovács Jánosné, BDSZ Martfűi Területi Szervezetének elnöke

Tisztelt Kongresszus!

A bőrös tagozat küldöttjei nevében tisztelettel köszöntök minden résztvevőt. Mi a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetének kongresszusán első alkalommal veszünk részt, mert mint ahogy a beszámoló is tartalmazza, 2011. július 1-jén csatlakoztunk e szervezethez.

Alapos előkészítő munka után, 2011. július elején csatlakoztunk hozzátok. Három év tapasztalata után elmondhatjuk, hogy elfogadtuk és megszerettük egymást. A megállapodások teljesültek, a szakszervezeti tisztségviselők - mindegy ki honnan jött - nagyon jó kollegiális kapcsolatban vannak egymással. A magam részéről, aki az egyeztetéseket bonyolítottam végig, az mindenképpen egy pozitív visszajelzés, hogy senki nem róttá fel nekem azt, hogy kár volt egyesülni.

A beszámoló részletesen foglalkozik azzal, hogy milyen társadalmi-gazdasági- politikai környezetben kellett a szakszervezeti munkát végeznünk. Ha ezt egy szóval kellene megfogalmaznom, azt mondanám, hogy: gyalázatosban! De aki ezen meglepődik, akkor az valószínűleg nem emlékszik az 1998 - 2002. közötti időszakra, vagy elfogult, de én ezt is megengedem. A nagy kérdés az, hogy tudunk-e ehhez a helyzethez alkalmazkodni? Ehhez ki kell

dolgozni az országos szakszervezetnek a MaSZSZ-nak is hamarosan egy stratégiát, mert a párbeszédre épülő érdekegyeztetés, érdekképviselet nem megy és nem is fog menni!

A szociális párbeszéd rendszere nem átalakult, hanem szinte megszűnt, persze formálisan létezik a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács, de hatékonysága szinte a nullával egyenlő. Véleményezni, javaslatot tenni lehet, amit aztán figyelmen kívül hagy a kormány!!! A VKF is majdnem ezzel egyenlő.

(Folytatás a 7. oldalon)

(Folytatás a 6. oldalról)

Ezek a fórumok persze az országos szakszervezeti szövetségek partnerei lennének, de nem tudnak azok lenni, mert ezzel a kormányral nem lehet párbeszédet folytatni és nem miattunk, hanem miattuk!

Ne legyenek illúzióink, öt év után jó lenne, ha stratégiát váltanánk. Egyedül a minimálbér-megállapodást lehet eredménynek elkönyvelni, ha ez megvan!

A középszintű érdekegyeztetés rendszere sem tud működni rendszeresen, erről is volt szó, nem akarok ezzel sokat foglalkozni. Ez elsősorban amiatt, hogy általában a munkáltatók nincsenek megszervezve, tehát közép-szinten sincs meg a partnerünk. Ezért nem tud az Ágazati Párbeszéd Bizottság sem hatékonyan működni.

Marad a munkahelyi szintű érdekegyeztetés, itt történnek a bérmegállapodások, a kollektív szerződés-kötések, érdek- és jogsérelmek egyeztetése, erre a szintre kell az erőt koncentrálni. Egyre jobban nem lehet kitenni tisztségviselőinket a munkahelyi konfrontációknak, mert ők kiszolgáltatottak, egzisztenciálisan függenek a munkáltatótól. Addig, amíg a szakszervezet nem akadékoskodik semmiben, addig béke van, de mielőtt egy jogsértést, vagy érdeksérelmet kifogásol, a munkahelyi tisztségviselő, rögtön nekiugranak. Elkezdődik a végzálása, munkájába történő beleszó, és ezt nem várhatjuk el, hogy ezt a harcot ő vívjá meg, pláne úgy nem, hogy a szakszervezeti tagságnak sincs bátorsága kiállni mellette. Ezért azt gondo-

lom, hogy a szakmai szakszervezetnek és azok független munkatársainak kell a munkahelyeken a konfrontációt felvállalni, de ez sem egyszerű, mert ezt úgy kell tenni, hogy nagyon óvni kell a munkahelyi tisztségviselőt attól, hogy ne ő, vagy ők igyák meg a levét, ahogy ez lenni szokott.

Visszakanyarodnék ahhoz a gondolat-menetemhez, hogy hogyan lehet, hogyan kellene akkor alkalmazkodnunk ahhoz, ami most ebben az országban történik: számomra nyilvánvaló az, hogy párbeszéd nélkül semiféle eredmény nem érhető el! Márpedig ha párbeszéd nélkül, akkor csak erődemonstrációval lehet eredményt elérni, (lásd a civil szférát!). Nem tudom, mikor ébredünk fel, hogy esetleg kapcsolódjunk egymáshoz. Nekünk is ugyanazok a problémáink, mint nekik. De van-e erő bennünk? Én azt hiszem, hogy amíg a tagság nem érti meg azt, hogy a szakszervezet, az nem egy rajta kívül álló szervezet, hanem ő maga, az erő kötőszöveve pedig a szolidaritás és az aktivitás, hát addig csak mutogatunk egymásra, a tagság azt mondja, hogy csináljatok már valamit, mi pedig azt mondjuk, hogy csak veled együtt!

Pár szót szólnék nagyon röviden a bér és foglalkoztatási helyzetről: az anyagban is megjelenik az, hogy aki dolgozik, már az is szegény. Ez a mi szakmánkban dolgozóakra különösen igaz. 2011-ben a minimálbér nettó értéke, 60.600 forint volt, míg 2014-ben 66.480 forint. Hát ebből természetesen nem lehet megélni! Ez a bérszínvonal már elvesztette azt a funkcióját,

hogy nagyon szerényen, az elsődleges szükségleteket kielégítse. Vagyis a lakhatás és ételmezés költségeit. A dolgozónak nincs motivációja, ezt látom pl. az Ottawánál, Mezőtúrnál és Martfű foglalkoztatónál is, hiába veszi fel az embereket, sok esetben többen elmennek, mint ahányan jönnek. Ez a fluktuáció demoralizáló a munkahelyre, s természetesen, senkinek nem jó!

Nekünk az volna a jó, ha a minimálbér emelkedne nagyobb ütemben, mert ezt érdekes módon ki tudják fizetni a munkáltatók, de mielőtt a minimálbér fölötti bérkövetelést megjelenítjük, abban a pillanatban tönkre akarjuk őket tenni, megkezdődik a zsarolás a foglalkoztatás terén, de hát mit ér az a munkahely, amelyből nem lehet megélni?

Tudom, hogy van ettől lejjebb is, tudom, hogy az 50 ezer forintos közmunka még rosszabb, tudom, hogy a 22.800 forint aktív korúak ellátása még rosszabb, de ebbe nyilvánvaló, hogy nem nyugodhatunk bele, nekünk ez nagy segítség lenne, mivel minimálbér környékén foglalkoztatnak bennünket, ha a minimálbér nagyobb ütemben emelkedne.

Tisztelt Kongresszus!

Végezetül én is azt tudom mondani, amit előttem sokan elmondtak, hogy a beszámolót én részletesnek tartom, nagyon alaposnak, itt-ott még tudományos szintű is, de ezekkel a kiegészítésekkel, hozzászólásokkal, amik itt elhangzottak, elfogadásra javasoljuk!

Rákóczy József, a Nógrádi Nyugdíjas Bányász Szakszervezet megyei bizottságának elnöke

Jó szerencsét! Tisztelt Kongresszus! Küzdelmes, nehéz évek összegzésére kerül ma itt sor. Az elmúlt kongresszus óta olyan politikai, gazdasági, társadalmi események történtek, melyek nagyban befolyásolták szervezetünk, ezzel együtt nyugdíjaink, sőt az egész ország lakói életének alakulását.

A Bányász Energetikai és Ipari Dolgozók Szakszervezetének hármasszója: Egység - Szervezettség - Szolidaritás. Ez a hármasszó tömöríti mindazokat a feladatokat, melyek irányát és utat mutatnak a közös cselekvéshez, együttműködéshez. A bányászban kialakult helyzet, a rossz politikai és gazdasági intézkedések miatt szakszervezeti tagságunk felzárkózott a Bányász Energetikai és Ipari Dolgozók Szakszervezetének felhívására. Mi nógrádi szakszervezeti tagok is támogattuk és megértettük a felhívást, demonstrációkon vettünk részt. Ott voltunk Oroslányban, Pécsen és Budapesten két alkalommal.

Tisztelt Kongresszus! Engedjék meg, hogy néhány gondolatot elevenítsék fel szűkebb hazánkról, Nógrádról: hogyan dolgozunk, mit tettünk az elmúlt évek alatt és hogyan tovább?

A számadás alkalmával feltétlenül szólni kell a Megyei Bizottság és a hozzánk tartozó tizenhárom alapszervezet életéről, munkájukról, küzdelmeikről. Működési feltételeink nem javultak az elmúlt időszakban, de nem is rosszabbodtak és ez jelent valamit.

Tizenhárom alapszervezetünk a megye területén mintegy 48 településen van jelen!

Taglétszámunk jelenleg 2200 fő! Az MSZOSZ - BDSZ 2013. évi közös felhívásának a tagszervezés elősegítését illetően megpróbáltunk eleget tenni. Így került sor arra, hogy 2013-ban 113 fő, 2014-ben 145 fő új tagot szerveztünk.

Szervezeti életünk erősítése mellett erőnkhez és lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk tagjaink özvegyeinek számára az 1994 évben alapított Bányász Nyugdíjas Alapítvány hozamából az elmúlt választási ciklus ideje

alatt, több tízezer forinttal támogatást nyújtani.

Megyéink területén már több éve érvényben van az az ORMOS Szén Kft-vel kötött szerződés, mely kedvezményes áron a lakossági szén házhoz szállítását eszközöli.

Megsokszorozódtak a bányász hagyományok és mártírjaink előtti tiszteletünk lerovását célzó emlékhelyek és rendezvények! Minden településen kegyelettel, megemlékezünk hősi halottainkról, tiszteletükre igyekszünk minden érintett helyen emlékművet állítani, így történt ez: Somlyóbánya, Eresztvény, Mátraszele, Salgóháza, Homoktereny, Etes, Mizersfa, Nádújfalu, Csapkés településeken.

Tisztelt Kongresszus! Minden mozzanatot nem lehet felsorolni, de csak megköszönni tudjuk a minden évben településenként megrendezésre kerülő Bányásznapok megünneplését, a települések önkormányzatai és az alapszervezetek ehhez nyújtott erkölcsi és anyagi támogatásait. A Bányásznap, mint kiemelt Megyei Rendezvény az utóbbi években az alábbi településeken került megrendezésre: Kisterenyén - Etes községben - Homokterenyén - Mátranóvák és Salgótarjánban. A segélynyújtás kötelező a Megyei Bizottságot és annak tagjait a méltó módon történő viszonzásra.

Kovács István, a Borsodi Bányászok Területi Tagozatának elnöke

Tisztelt Kongresszus, mélyen tisztelt kedves vendégeink!

Kedves Kolleganők, Kollegák!

A Borsodi Bányászok Területi Tagozatának őszinte üdvözlését és jó kívánságait tolmácsolom a kongresszus valamennyi résztvevőjének. A magam nevében őszinte tisztelettel és megbecsüléssel köszöntök mindenki. Őszinte tisztelettel és megbecsüléssel, hisz én szememben azok az emberek, önök, akik saját gondjaik, problémáik mellett felvállalják mások gondjainak és problémáinak a megoldását, minden tiszteletet és megbecsülést megérdemelnek.

Tisztelt Kongresszus!

A Tagozatunkhoz tartozó tizenhárom alapszervezetnél az elmúlt hónapokban megtartottuk az alapszervezeti szintű, illetve tagozati szintű választásokat. Két területen történt elnökválasztás – el kell mondjam, egyik területen sem alkalmatlanság miatt, hanem életkor, és egészségi állapot játszott döntő szerepet a váltásban. Ezt csak azért bocsátottam előre, tájékoztatásként, hogy elmondhassam, ezeken a választói értekezleteken a már tudomásunkra jutott beszámoló vázlatot megtárgyaltuk, igaz csak a tervezetet, később kaptuk meg a végleges változatot. Megtárgyaltuk és elfogadásra javasoljuk.

Tisztelt Kongresszus!

Világ életében irigyeltem Petőfit, őt csak egy gondolat bántotta, engem több is. Engedjék meg, hogy kettőt megosszak önökkel.

Az egyik – már két kollegám is érintette – a taglétszám. Rendkívül nehéz helyzetben vagyunk, és feltételezem, nem vagyok egyedül, sem tagozati elnökként, sem alapszervezeti elnökként, akik ezzel a gonddal küzdenek. El kell mondjam, hogy a tizenhárom alapszervezetünkön volt olyan esztendő, ez 2011, amikor 170 tagunkat veszítettük el. Képtelenek vagyunk a mai körülmények között pótolni. Mi is részt veszünk természetesen a taglétszámpítésben, tavaly 115 fő volt, idén jelenleg 90 főnél tartunk. A végére – nagyon bízom benne, hogy a 100 főt el fogjuk érni idén is.

Másik problémánk a működőképesség. Gondolom egyet ért velem min-

denki, hogy a tagdíjbevételből azokat a feltételeket, melyeket korábban, azokat a vívmányokat többek között, amit korábban, mint Bányászszakszervezet biztosítottunk, nem lehet biztosítani. Szükségünk van támogatókra, szükségünk van olyan szervezetekre, amelyek felvállalják azt, hogy idős, nyugdíjas társaink segíteni tudnak, vagy akarnak.

Tagozatunk több mint 200 fője 52 településről tevődik össze. El kell mondjam, hogy mind az 52 településükön vagy egy kopjafa, vagy egy emléktábla, de nagyon sok helyen emlékmű, épített emlékmű hirdeti bányászaink egykori tevékenységét. Minden településen, kismértékben ugyan, de megemlékezünk a bányásznapról, emellett tartunk egy központi megyei bányásznapot, egy-egy településen. Idén mi még csak a 64-et tartottuk, Múcsonyban.

Tisztelt Kolleganők, Kollegák!

Mahatma Gandhi egyik mondásait idézném: „Mielőtt cselekednél, bármit, nem tudhatod, mi lesz a hatása. De ha nem cselekszel, semmilyen hatása nem lesz.” Én azt mondom, legyünk kíváncsiak cselekedetünk hatására és cselekedjünk.

Egy öt éves beszámoló, egy kongresszus alkalmat ad arra, hogy sok mindent elmondjunk. Az idő rövidsége, és a csak ránk, férfiakra jellemző szerénység megakadályoz, abban hogy folytassam. Ezért csak azt mondom, jó erőt, egészséget.

Jó szerencsét!

Horváth Lászlóné, nyugdíjas alapszervezeti titkár

Tisztelt kongresszus, kedves vendégeink!

Horváth Lászlóné vagyok Szekszárdról a Samsonite Nyugdíjas alapszervezet titkára. A 2009-es fűzőnél mi még nem csatlakoztunk a bányászok nagy családjához, ez később történt meg, 2011-ben. Az előkészítési munkákban én is részt vettem. Még nagyon kevés időt töltöttünk együtt ezért a Tisztelt Kongresszusnak szeretném röviden bemutatni a volt munkahelyemet, a Samsonite Hungária Bőrdöntő Kft szekszárdi gyárát. Büszke vagyok, hogy ott töltöttem az egész életemet. 42 év munkaidővel onnan tudtam nyugdíjba menni. 27 évet szakszervezeti titkárként, gazdasági munka mellett végeztem.

2015. januárban éppen 25-éve leszek Magyarországon a Samsonite. Szerintem nagyon kevés az országban olyan multinacionális cég, amely itt tudott maradni, az adózási kedvezmé-

nyek megszűnésével is. A Samsonite itt maradt és folytatta a tevékenységét, fejlesztett, beruházott, felépítette az új gyárrészeket, először egy 6000 m²-es raktárt, most pedig egy 4000 m²-es teljesen új üzemszarnok épül,

(Folytatás a 8. oldalon)

Rabi Ferenc válasza a vitában elhangzottakra

Tisztelt Kongresszus! Köszönöm a hozzászólásokat, köszönöm a kiegészítéseket.

Először, arra a gondolatra, reagálnék, amit Sylvain mondott az európai iparpolitikáról. Négy évvel ezelőtt, büszkék lehetünk erre, hogy akkor még az EMCEF keretében, Budapesten szerveztünk egy konferenciát, s annak volt egy „Budapesti kiáltványa”, amivel azt mondtuk, hogy nem lehet, hogy Európában az ipari munkahelyek eltűnjenek és a termelés teljes egészében távolkelet és más kontinensek felé menjen. Ez a kiáltvány kezdett beépülni a gondolkodásukba, de már természetesen előtte is voltak kezdeményezések, s ma ott járunk, hogy lehetőleg a 300 milliárdos keretet, amiről szolt Sylvain is, úgy osszák el, hogy új munkahelyeket teremtsen, hogy legyen perspektívája ágazatoknak, köztük a mi általunk képviselt munkahelyeknek is. Ha ezt sikerülne elérni, akkor ilyen módon lehet szakszervezetként is orientálni gazdasági folyamatokat, természetesen együttműködve a munkáltatókkal.

Köszönöm a felajánlott szociális partnerségeket a munkáltatók részéről, én is megköszönöm, de még egyszer megköszönöm a német kollegáknak a segítséget, amikor küzdöttünk közösen az európai széntámogatási lehetőségekért, és köszönöm, hogy ebben a gondolkodásmódban, legalább négy évvel tovább tudtuk vinni a márkushegyi működést, és ma ott járunk, hogy nem kérdőjelezzük meg a felmondások, végkielégítések kifizetését. Sőt, reményeink szerint az újrakezdést, a váltást egy kétmillió bruttó keret és segíteni fogja. Továbbra is, azaz ajánlat, hogy új munkahelyek jöjjenek ott létre, tettünk konkrét javaslatokat és nagyon sajnálom, hogy azok nem menek át a gyakorlatba.

Mi nem tudunk szakszervezetként ilyen módon munkahelyeket létrehozni. Ösztönözni tudunk folyamatokat, de nem mondunk le arról, hogy Magyarországon a mélyművelésű nyersanyagok hasznosítása, cselekvési tervek alapján, megvalósuljon.

Ami a vitában elhangzott még energia-politikai összefüggésekben. Három elem

van: ellátásbiztonság, gazdaságosság, hozzáférhetőség az energiához és a környezeti szempontoknak figyelembevétele. Nem igaz, hogy Magyarországon nem tudjuk annak a feltételeit megteremteni, hogy ennek megfelelően, saját, hazai energiaforrásainkra támaszkodva egy biztonságos ellátást tudjunk megvalósítani. Ezért úgy gondolom, hogy mindnyájunk érdeke, hogy közösen kiálljunk. Nagyon fontos ebben, hogy ez a mátrai blokk, akár 500-as, akár 750 MW-os lesz, modern legyen, hatásfokkal közelítsen az 50%-hoz, és legyen egy minimálisra csökkentett káros anyag kibocsátás, széndioxid kibocsátás. Ebben tudunk csak új munkahelyeket létrehozni és gondolkodni.

Ez igaz a könnyűiparra is, hogyha az új technológiák, kutatás-fejlesztés, az új termékek, az innováció megjelenik, a magyar lehetőségek sokkal több munkahelyet hozhatnak, mint amik jelenleg működnek. Ebben kell összefogni és közös érdekeket képviselni.

Ami a szociális párbeszéd hátterében ma megjelenik. Csökkentik az ágazati szociális párbeszéd lehetőségeit, mondják a kormányban, mert nincs elég pénz rá. Inkább a közmunkára kell átfordítani, valóban azzal járhat, hogy a munkabéke, ami idáig a munkáltatókkal közös párbeszédben igyekezett megvalósulni, hátrányba került, s ha a mi ágazatainkban nem is lehet jogszerű sztrájkokat lassan folytatni, de egyre inkább élezni fogja a munkahelyi feszültségeket. Tehát jó lenne, ha ebben a munkaügyi kormányzat képes lenne fordulatot elérni, de a munkaügyi kormányzat ma egy államtitkárság, pár emberrel, s az a hivatal, ami segítette idáig ezt a tevékenységet, folyamatosan szűkíti a hatókörét.

Nem lehet, hogy a béren kívüli juttatások ne maradjanak meg Magyarországon. Nem csak azért, mert nálunk ez szociálpolitikai juttatás is, hanem azért is, mert ezek orientálnak helyes társadalmi magatartásokra. A meleg étkeztetés egy nap egyszer, fontos egészségügyi kérdés és fontos társadalmi kérdés. Körülbelül 12-13 napra volt elég az egészséges életmódhoz szükséges utalványok biztosítása 5 évvel ezelőtt. Ma a kedvezményes étke-

zési utalvány 4-5 napra elegendő. Nem lehet erről a célról lemondani, mert így is az történt, hogy sokan, ebben a vonatkozásban, parizerben, zsömlében tudtak csak gondolkodni, s nem volt meg a feltétele annak, hogy az egészségük megóvása érdekében egy táplálkozási szokást csináljanak. De el lehet ezt mondani az üdültetésre, lehet másra is. Az üdültetéshez egyetlen egy gondolatot még. A nyugdíjasok számára a hozzáférhetőség jelentős mértékben csökkent, elsősorban a nagycsaládok kaptak több lehetőséget, ami önmagában nem baj, de el kell érünk a jövőben, hogy a nyugdíjas hozzáférés növekedjen.

S a záró gondolatom. Csanádi József alelnök kollegám nyugdíjba vonult, én szeretném, ha megtapsolnátok és megköszönétek a munkáját. Jóska azt ígérte, hogy velünk marad még munkaügyi szakértőként, segíti a tevékenységet. Itt szeretném megköszönni az együttműködést és a kollegiális kapcsolatot. Szeretnék kérni egy tapsot Hernádvölgyi Andreának is, megköszönve a hozzászólását, aki úgy döntött, hogy a következő időszakban szakszervezeti funkciót nem vállal. Bizom benne, az egyelőre szó itt nagyon fontos lesz. Köszönjük szépen Andrea, ruhás elnökként is MSZOSZ alelnökként a munkátát, és a következő időszakban is jó egészséget, bizom benne, hogy fogunk még együtt dolgozni.

Szeretnék köszönetet mondani az Országos Tanácsunk és az Elnökségünk tagjainak, az összes bizottságunkban dolgozóknak. Az, hogy az elmúlt öt évben, együtt tudunk maradni, összefogni és eredményeket is elérni, az összes kihívás ellenére, köszönhető volt annak, hogy konstruktív vitáink voltak, sokszor nagyon kemény vitákat tudunk lefolytatni a testületi üléseken, főleg az elnökségi üléseken, de amiben megállapodtunk, amit elfogadtunk, szinte folyamatosan képviselték a kollegák, s folyamatosan igyekezünk képviselni mi választott vezetők is. Ez volt egy nagyon fontos eleme a közös tevékenységünknek, és én nagyon bizom benne, hogy ez így marad a jövőben is, és tudunk vonzó ágazati szakszervezetként működni a következő időszakban is.

Köszönöm szépen.

Mielőtt elmentem nyugdíjba, 2500 db jött le naponta, ma 5000.

Az anyagban feltűnt nekem, hogy a munkavédelemben a bőrös tagozat nem vesz részt. Erről valószínű, hogy a kongresszusi határozat nem érintett annyira bennünket, vagy nem tudunk róla, de van munkavédelmi vezetőnk, az üzemi tanács elnökének személyében, és ott minden alkalommal, Pécsen a regionálisan megrendezésre kerülő munkavédelmi oktatáson részt vesz. Nagyon jó a kapcsolat az üzemi tanács és a szakszervezet között, irodában is egy helyen vannak.

A nyugdíjas utánpótlás úgy történik, hogy hála a jó kapcsolatnak, aki nyugdíjba megy, az aktív létszámból beteszszük a nyugdíjasokhoz. A nyugdíjas tagságunk olyan 120 fő. Általában olyan 80-90 fő, akik az egy évben megrendezett nyugdíjas találkozón részt vesznek.

A BDSZ alapszabályában elfogadott 0,2%-ot, még nem tudtuk elérni, habár a csatlakozás óta minden évben emeltük, jelenleg 100 Ft/hó, ez a mi esetünkben 100%-os emelést jelent. Már az ideai nyugdíjas találkozón támogatást kértünk és kaptunk a jövő évi tagdíj-emelésről, éves szinten 1500-Ft-ra

emeljük. Indokolva, hogy a korábbi években a Bőrös alapítványtól, pályázási lehetőséggel éltünk. Bőrös tagozathoz tartozó nyugdíjas szervezeteink a működésükhöz anyagi támogatást kaptak. Anyagi forrás hiánya miatt az alapítvány működése ellehetetlenült, a működésünkhöz támogatásra nem számíthatunk. Kérném a nyugdíjas választmány szolidaritását, ez irányú segítségüket, támogatásukat, ha lehetőségek. A pécsi bányásznyugdíjas kollégákkal nagyon jó kapcsolatunk van, csatlakozhatunk hozzájuk, ha demonstrációra vagy képzésre utazunk, szívesen fogadnak minket. Már ez is segítség, hisz nem olcsó a közlekedés.

Üdüléssel kapcsolatos aggályaimat szeretném megosztani a kollégákkal. Tudjuk az üdülés, ha nem a saját üdülőkben történik, akkor a Nemzeti Üdülési Alapítványhoz kell pályázatot beadni, interneten letöltött adatlapon. Nagyon sok nyugdíjas nem tudja elérni ezt a szolgáltatást. Ha lehetőség lenne, írott formában eljuttatni a kérelmet az alapítványhoz nagy segítség lenne.

A beszámolót jónak tartom és a kiegészítésekkel elfogadásra javaslom. További eredményes munkát kívánok.

Csanádi József szóbeli kiegészítése a programhoz

Tisztelt Kongresszus!

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete elkészítette a következő öt évre szóló programját, mely az Országos Tanács jóváhagyásával került a Kongresszus elé.

A program összeállítása folyamán a Program Bizottság figyelembe vette a BDSZ eddigi munkáját és eredményeit, azt a politikai, társadalmi és gazdasági környezetet, közeget, amelyben tevékenykedik és az ebből adódó, előtűnk álló feladatokat, kihívásokat.

Általában véve elmondható - tekintettel az elmúlt időszak döntő többségének kormányzati kurzusára, valamint arra, hogy a parlamenti választások során a kormány addigi tevékenységének folytatásával kampányolt - várhatóan ebben a választási ciklusban is „ellenszélben” kell kifejteni tevékenységünket, végezni munkánkat.

Meggyőződésem - de úgy gondolom, mondhatom ezt valamennyi jelenlévő nevében is -, hogy igazi demokrácia csak ott van és működik, ahol erős szakszervezetek, hatékony munkavállalói érdekképviseletek is léteznek. A szakszervezetek, így a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete szempontjából is sorsdöntő jelentősége van annak, hogy folytatni tudjuk-e a fúziós folyamatot, sikerül-e kialakítani a közös fellépés platformját és az ehhez szükséges szakapparátust, szakértői hátteret. Egyszerűen nem mondhatunk le erről a törekvésünkről. Mindezzel együtt a BDSZ-nek fel kell készülnie arra az alternatívára is, ha valamilyen okból nem sikerül a fúziós folyamatot folytatni. Választ kell tudunk adni egy ilyen helyzetre is. Az elkövetkező öt év egyik kiemelt feladata - és ez független a fúziós folyamat sikerességétől, vagy sikerelenségétől -, szakszervezetünk tömegbázisának növelése, a tagszervezés, annak valamennyi formája és módja, hiszen e nélkül képtelenek leszünk tagságunk elvárásait, érdekeit megfelelő hatékonysággal képviselni és védeni, az események alakulása, alakítása során befolyásunkat érvényesíteni.

Az elkövetkező időszak másik kulcskérdése a foglalkoztatás alakulása Magyarországon. Az mindenki számára evidencia, hogy ipar nélkül - és ebbe bele kell érteni mind a kitermelő, mind a feldolgozó iparágakat - nincs gazdasági fejlődés, gazdasági előrelépés. Akkor, amikor a világon az ásványi nyersanyagigény drasztikus növekedése, a fogyasztás fokozódásának a feldolgozó ipar által történő kielégítése van napirenden, megengedhetetlen, hogy egy olyan nyitott gazdaság, mint a miénk ne rendelkezzen megfelelő hosszú távú iparpolitikával, ágazati szakpolitikával, stratégiai elképzelésekkel. A hazai energetikai természeti erőforrások rendelkezésre állnak, azonban kihasználtságuk minimális. Preferálni kell a honi természeti erőforrások kitermelését, felhasználását, ezáltal csökkenthetővé válna az ilyen irányú import és növekedhetne a foglalkoztatás. A könnyűipar valamennyi ágazatában jellemző - a technikai, technológiai fejlődés mellett is - a magas élelmunka igény. Éppen emiatt a könnyűipar különböző területeinek megfelelő ösztönzése, támogatása nagyban hozzájárulhatna a foglalkoztatási helyzet javításához a foglalkoztatottak körének bővítéséhez. Egy feltörekvő gazdaság nem épülhet csupán a közfoglalkoztatás szélesítésére, a közfoglalkoztatottak számának növelésére. A közmunkában foglalkoztatottak számának növelését nem lehet sikertörténetként eladni. Az nem más, mint önámítás

és szépségflastrom a foglalkoztatási statisztikákban. Elengedhetetlen szükség van az értékteremtő munkára, az ezt megvalósító munkaerőre és annak foglalkoztatásra. (Csak zárójelben kívánom megjegyezni, hogy meglehetősen vizsaszás helyzetet tükröz a munkaügyi kérdésekhez való kormányzati hozzáállás. Az előző választási ciklusban a kormány felállása során megszüntetésre került a Munkaügyi Minisztérium. Tevékenységét a Foglalkoztatási Hivatal vette át, mely a jelenlegi ciklusban fejezte be működését. A munkaügyi területét a jövőben minisztériumi főosztály, vagy osztály fogja kezelni és a közfoglalkoztatás a Belügy Minisztérium hatáskörébe kerül, mindenképpen a kormányfő munkavégzésén alapuló társadalmat vizionál. Úgy gondolom, ehhez nem kell különösebb kommentár!)

Természetesen mindez nem képzelhető el - a megfelelő munkakörülmények biztosítása mellett - a munkavállalás anyagilag vonzóvá tétele és a minőségi oktatás, képzés, szakképzés kialakítása nélkül, mely megkerülhetetlen feltétele a képzett, komoly szaktudást birtokló munkaerő rendelkezésre állásának.

Elfogadhatatlan és tarthatatlan állapot, hogy az iparban, ezen belül különösen a könnyűiparban foglalkoztatott munkavállalók körében évről évre növekszik a munka melletti szegénység, az egyre inkább elszegényedők, leszakadók száma és aránya. A szakszervezetek, így szakszervezetünk számára is megkerülhetetlen feladatot jelent, hogy a következő évek bértárgyalásai folyamán sor kerüljön a minimálbérek legalább a létminimum szintjére történő emelésére és a bérek felzárkóztatására az uniós átlag szintje körüli értékekre. Ezzel párhuzamosan szükséges a személyi jövedelemadó rendszer igazságszerűsítése, mert az elmúlt évek változásai - különösen az egy kulcsos SZJA bevezetése - nagymértékben hozzájárult a jövedelem olló erőteljes nyitásához, a társadalom kettészakadásához.

A Munka Törvénykönyvének átirása, mondhatni újra értelmezése, jelentősen növelte a munkavállalók kiszolgáltatottságát, hozzájárult a szakszervezetek tevékenységének megnehezítéséhez, gyengítéséhez. Bár filozófiáját tekintve a kollektív megállapodások rendszerét helyezi a homlokterbe, ezzel párhuzamosan erőteljesen korlátozza a kollektív szerződéseken történő megállapodások lehetőségét. A Sztrájk törvény átszabása pedig - a még elégséges szolgáltatás fogalmának beépítésével - szinte lehetetlenné teszi a jogszerű sztrájk szervezését. A munkavállalóknak, a szakszervezeti tagságnak és maguknak a szakszervezeteknek is elemi érdeke fűződik a munkajogi törvénykezés felülvizsgálatához, a hatályos szabályok módosításához. A kollektív szerződések tekintetében mindenképp meg kell, örizzük az eddig elért vívmányainkat és törekedni kell, hogy mind a bányászatok, mind a könnyűipart tekintve mielőbb ágazati kollektív szerződést kössünk. Szerveződési területünkön javítá-

(Folytatás a 7. oldalról)

a meglévő mellé, és még tervez új gyárat építeni a Keselyüsi úton. A jelenlegi létszám 545 fő. Amikor én nyugdíjba mentem, még 326 fő volt. Gyakorlatilag két év alatt 220 fővel növelte a létszámot. És ebből - a jelenlegi titkárnak Jantner Eszternek köszönhetően - 321 fő szakszervezeti tag van. A szervezettségünk 58,90%-os.

Átlagbérünk, az iparon belül mondom, hogy nem tartozik a nagyon jók közé, de a nagyon rosszak közé se, egy középszinten vagyunk, az átlagbér kb. 130 000.- Ft/hó. Kategóriákkal dolgoznak az emberek, a legalacsonyabb kategória az 652 Ft/óra, a legmagasabb órabér 814 Ft/óra, a formázóké.

Azt is el kell mondanom, hogy a gazdasági válság a mi cégünket is elérte és nagyon nagy leépítés is volt, de utána megindult a fejlődés.

Új technológiát, új termékeket vezetnek be, ami a piacon a mai napig is megállja a helyét, és elég nagy kereslet van rá. Gyakorlatilag azt a fajta bőrdőt, amit mi gyártunk, a világon nem gyártja senki. Amit mi gyártunk, az Belgiumba kerül ki, és ha itt értékesítésre kerülne, onnan kapjuk vissza, hogy Magyarországon kapható legyen.

ni szükséges a kollektív szerződéssel való lefedettséget.

A társadalombiztosítási kedvezmények tekintetében változatlan feladatunk elérni: hogy a szénkifejtéses bányatérsgben dolgozó fizikai és termelésirányító munkakörökben a dolgozók megtarthassák bányásznyugdíjra, vagy átmeneti bányászjára való jogosultságukat; a nehéz bányamunka következtében egészségkárosodást elszenvedett, megrokkant bányász munkavállalók ne veszítsék el korábbi III. csoportú rokkantsági jogosultságukat; a földalatti munkavállalók megtarthassák a havi nyugdíj átlagkeresetszámítási kedvezményeiket és, hogy a korábban megszerzett koredezvményre jogosító idő ismételtelen kerüljön figyelembe vételre a tényleges öregségi nyugdíjkorhatár megállapításánál. A jelenlegi kormányzati ciklusban a legfontosabb cél és feladat a szén-kifejtéses bányatérsgben dolgozó munkavállalók szakmai nyugdíjának visszaállítás.

Szövegi kiegészítőben nem foglalkoztam a Programban rögzített vala-

mennyi témakörrel, feladattal. Igyekeztem kiemelni azokat a fontos kérdéseket, amelyek munkánk során tevékenységünk homlokterében kell, hogy álljanak az elkövetkező öt évben. Ahhoz, hogy programunkat, az abban meghatározott célkitűzéseinket elérni, teljesíteni tudjuk, szükség van a lehető legszélesebb körű együttműködésre a szakmai szervezetekkel - mind a bányászati, mind a könnyűipar területén -, a szociális-, társadalmi párbeszéd keretei között a munkáltatók érdekképviseleti szervezeteivel, és a civil szférával. A BDSZ törekvéseinek bemutatásával mindenképpen javítani kell a civilszervezetekkel történő együttes fellépés lehetőségeit. Természetesen a Kongresszus által elfogadásra kerülő végleges program lesz az alapja a megalkuló, új Országos Tanács által elkészítendő 2019-ig szóló időszak feladatainak ütemezését tartalmazó cselekvési programnak. Ennek a cselekvési programnak a megvalósításán fog dolgozni a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete az előttünk álló öt esztendőben.

Gál Rezső, a Liga Szakszervezetek társelnöke

Jó szerencsét Testvéreim!
Magam is jó sok programot készítettem és ennek tükrében olvastam végig a tiéteket. Jól felépített, átlátható, tematizált, értelmezhető program. A felépítésben van egy korrekt bevezető, majd az ágazatoknak a gazdasági helyzetét elemzi, mind az energetikában, mind pedig a könnyűiparban. Mind a két szakmai szempontból tesz határozati javaslatot, majd ezt követően ágazattól függetlenül olyan tematikát követ, amelyben a foglalkoztatás, a bér, a kollektív szerződés, társadalombiztosítás, munkavédelem, együttműködés, szervezeti munka, nyugdíjasok, információáramlás, nemzetközi tevékenység, oktatás-képzés kap helyet. Mindazokat felsorolja, amely nem szakma specifikusan, nem a teljes szervezetre vonatkozik. Látszik, hogy profi módon lett elkészítve, az a csap, aki ezt tette, az nem most kezd. A tartalmukat tekintve, engedjétek meg, én magam is úgy vélem, hogy egy vállalható, támogatható, jó program és a mellé tartozó nyilatkozattal is egyetértetek.

Amikor kiálltam ide elétek, akkor azt mondtam, hogy jó szerencsét, testvéreim. Valaki kérdezheti, hogy a mi jogon mondja a Liga társelnöke, hogy testvéreim. Nem vagyok mi testvérek, azért álljon meg a menet. De azért, aki ismer engem, az tudja, hogy az a huszonkét év, amelyet mi együtt eltöltöttünk, az engem igenis feljogosít arra, hogy azt mondjam, testvéreim. Azért beszélek a múltból, mert szerettem ezt kéne a jövőben is csinálni, így kapcsolódik a programhoz.

Mit is csináltunk mi? Mert azért számtalan kihívással néztünk szembe, a legkülönbözőbb politikai formációk voltak kormányon, s akkor ezen viszonyok között volt egy csomó problémánk a privatizációval, aztán az ágazati kollektív szerződéssel. Megvívunk egy nagy csatát a villamos ipari foglalkoztatás kapcsán, gyakorlatilag a bértarifa kapcsán is volt egy nagy meccsünk. Az éves bértárgyalások során is volt mit megbeszélni és egy csomó olyan projektet hajtottunk végre, amelyben közös szereplők vagyunk. A társszervezetek közül a legkedvesebb a Bányászszakszervezet, úgy hogy veletek együttműködve teszünk ezt a programot, és ez nem az első és nem az utolsó.

Én úgy gondolom, amit a múltban csináltunk, azt a jövőben is szeretnénk. Kapcsolatunknak az volt végig az alapja, hogy a tisztelet és a barátság talaján folyamatosan együttműködünk és folyamatosan átbeszéltük és megbeszéltük a problémákat. Azzal a szándékkal, hogy ameddig nem találjuk meg a közös megoldást, addig

beszéljük meg. Summa summarum, mindig volt egy olyan baráti nexus, egy olyan együttműködés, amely azért példamutató és unikum a magyar szakszervezeti életben.

A program kapcsán azt javasolnám, azt kezdeményezném, hogy ezt örizzük meg. Azt gondolom, hogy a személyekben ez a szándék benne van és ez is egy fontos elem, hogy így tekintsünk egymásra.

Arról szeretnék beszélni, hogy felvetünk 50-60 fiatalt, akinek az a dolga, hogy a zöldmezős beruházásoknál a szakszervezeteknek toborozzanak. Tudom, hogy követtek el hibákat, és ezt a Liga elnökségén is átbeszéltük. Itt ezennel elnézést kérek azon szervezetektől, akikhez esetleg a fiatalok azzal mentek oda, te öcsém, hagyj ott a BDSZ-t, gyere át a Ligába. Nem volt ille feladatuk, és elnézést, hogy ha ilyen előfordul, mondjátok azt, hogy én Gál Rezső, a Liga társelnöke, azt üzenem: nekik a zöldmezőst kell tenni, ti pedig csak maradjatok a BDSZ-ben, mert fontos, hogy ez a szakmakultúra egyben maradjon. Én szurkolok nektek, hogy jól menjen a székér.

Azzal zárom, amivel kezdtem, hogy részemről támogatom, amennyibe nektek számít, ezeket a szakmailag is korrekt programokat. Jó szerencsét, testvéreim!

Vasas Mihály, a BDSZ Tatabányai Szövetségének elnöke

Tisztelt Kongresszus!

Felsorolta a program, meg a kiegészítés is, hogy milyen célkitűzést tűztünk magunk elé a következő öt évre. Az, hogy ez valójában megvalósuljon, itt a gond. Ebben kellene valami újat tenni. Az elmúlt ciklusban a kormány megmutatta nekünk, hogy a mi fejünk fölött bármikor, bármelyik percben újabb és újabb csapásokat tudnak mérni a munkavállalókra. Mi, szakszervezeti vezetők, szakszervezeti tagok nagyon sokszor duzzogtunk, dühnyögtünk, de igazából nagyon nem reagáltunk rá. A következő időszakban, minden egyes ilyen döntésnél azonnal kell reagálni. Mivel a sztrájkot elég keményen beszabályozták, nem tehetünk mást, mint hogy utcára megyünk. De nem csak menegetünk, meg nem csak kevesen, hanem sokan.

Nekünk nagy gondunk, hogy nagyon kevés a fiatal. Valahogy nem tudtuk megszólítani a fiatalokat. Valamikor könnyű volt, mert a szakmunkásképzőben már megtanítottuk,

hogy szakszervezet van, lépjenek be, és amire végeztek, már kész szakszervezeti tagok lettek, így a munkahelyen már azonnal jelentkeztek. Tudták, hogy van kötelességük. Most a fiatalok ezt meg se akarják hallani. Tehát itt az egyik legfontosabb feladat az, hogy keressük és próbáljuk meg a fiatalokat elérni.

Oktatás. Nagyon fontos a szakszervezeti tisztségviselők számára a képzés, továbbképzés. Azért fontos, mert hogyan üljön le egy szakszervezeti vezető tárgyalni, egy olyan munkaadóval, akinek legalább két-három jogász segíti a munkáját? Én, mint az MSZOSZ megyei képviselő vezetője óriási lehetőséget látok abban, hogy a képzést vigyük oda, a munkahelyhez közel. Erre a dologra nagyon oda kell figyelni. Bizom benne, hogy új az szakszervezeti konföderáció ezt illetően kicsit többet fog nyújtani.

A mozgósítás. Itt van a ragyogó példa. Az elmúlt két-három civil tüntetés – amiről nem is tudjuk, hogy milyen szervezéssel indult -, 30-40

ezer embert ki tudott vinni, egyik hétről a másikra, az utcára. A szakszervezetnek óriási nagy hibája, hogy nem tud eredményesen mozgósítani. Ezen sürgősen változtatni kell, ezt nem engedhetjük meg magunknak.

Tisztelt Kongresszus!
A programot, a szóbeli kiegészítést és a nyilatkozatot, a magam részéről, elfogadásra javaslom.

Juhász Edina, a Nőbizottság elnöke

Tisztelt Kongresszus! Kedves Kolleganók, Kollegák!

Gratulálók az újonnan megválasztott elnökünknek, az alelnököknek és a választott tisztségviselőknél.

Bizonyára többen vagytok, akik ismeritek a Nőbizottság munkáját, de biztosan vannak páran, akik nem teljesen. Ezért egy pár gondolatot szeretnék elmondani az elmúlt négy év eseményeiről, hogy miről is szól a mi munkánk tulajdonképpen.

A legfőbb célkitűzésünk az, hogy a nők és a férfiak közötti összhangot megteremtjük, javítsuk a nők munkakörülményeit, a különbségeket csökkentjük. Ehhez igénybe vesszük a férfi kollégáink segítségét. Ismerős a mondas: minden sikeres férfi mögött ott áll egy nő. Ahhoz, hogy elérjük a céljainkat, mindenképpen szükségünk van rátok, férfi kollégák, mert valószínűleg ti rendelkeztek olyan kapcsolatrendszerrel, amivel segíteni tudtok bennünket, hogy teljesítsük feladatainkat. A hölgyek munkakörülményei, nem igazán rózsásak. És itt gondolok arra, ha egy férfi és a nő kolléga dolgozik ugyanabban a beosztásban, ugyanabban a munkakör-

ben, óriási nagy az olló a kettő bére között. Célunk az, hogy ezeket a bérkülönbségeket – eltüntetni úgy sem tudjuk -, de az ollónak ezt a nagy nyílását kicsit kisebb szeretnénk zárni.

Az elmúlt négy év folyamán próbáltuk megismerni a társszervezetek munkahelyeit. Nagy benyomást tett ránk, a Berwin ruhagyárban tett látogatásunk, mert személyesen tapasztalhattuk meg, hogy milyen körülmények között, milyen munkát végeznek ezek a hölgyek és mennyi pénzért. Nagyon jó a szakszervezeti vezetés, ott a fiatal kollégák rájöttek arra, hogy tartozni kell valahová, azért, hogy az érdekük valamilyen módon képviselve legyen. A törvényi változásokat (Munkatörvénykönyve, adóváltozások, stb.), a Nőbizottság útján ezekkel a női munkavállalókkal meg tudtuk ismertetni.

Az elmúlt négy év alatt szakszerű továbbképzéseket, információkat kaptunk, előadásokon vettünk részt, ahol felkészítettek bennünket, s így naprakészen tudtuk ezeket a tudnivalókat, a rászoruló kolléganőknek tolmácsolni. Az elkövetkező időben is megpróbáljuk ezt a tevékenységünket folytatni. Bizonyára mindenki tudja, hogy a kormányunknak az a terve, hogy 2015 szeptemberétől minden hároméves gyermeknek kötelező lesz óvodába járni, mert csak akkor fog kapni családi pótlékot. Ez nagyon sok kérdést felvet. Egyszer, hogy nagyon kevés az óvodai férőhely, a másik, hogy ennek súlyos anyagi vonzatai vannak. Mert az óvodai

elhelyezés nem kevés pénzbe kerül. És sajnos ezzel a döntéssel ismét a legszegényebb rétegeket fogják sújtani. Úgy érzem, hogy nekünk, hölgyeknek, lesz még tennivalónk ebben a témában.

A BDSZ Nőbizottsága részt vett eddig az MSZOSZ Női Választmányában. Az MSZOSZ Női Választmánya idén befejezte működését, de helyette a Magyar Szakszervezeti Szövetség Nőképviseletében fogjuk folytatni tevékenységünket. Remélem, hogy ugyanolyan jó lesz a kapcsolatunk, mint eddig volt.

A BDSZ vezetésével, vezető testületével mindenben együttműködünk, követjük az ő célkitűzéseiket és az a kérésünk, amit eddig is megkaptunk, hogy továbbra is segítsék a munkánkat. Egy férfi kollégának is sokkal könnyebb együtt dolgozni egy mosolygós női kollégával, aki kiegyensúlyozott, mint olyan kollégával, aki nyugós, fáradt.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattatok és további jó munkát kívánok. Jó szerencsét!

Rabi Ferenc, hozzászólásokra adott válaszait követően, a küldöttek elfogadták a következő öt évre szóló programot és a XXXIV. kongresszus nyilatkozatát.

Kedves színfoltja volt a rendezvénynek, amikor Fácán József, a legidősebb küldött, szót kért, s a pulpitusra lépve elővette a szájharmónikáját, s tisztelete jeléül két zeneszámot adott elő, viharos sikert aratva ezzel, a hálás közönség körében.

Ezt követően a kongresszus résztvevői közösen elénekelték a Bányász himnuszot.

Ezzel a BDSZ XXXIV. kongresszusa befejeződött.

Hámori István Péter
Fotók: Illés László

A legfiatalabb ...

... és a legidősebb küldött.

Borbála Nap, 2014 Negyedszázados évforduló

Ez az év jeles évfordulója a Borbála Napok rendszerváltás utáni történetének. Huszonöt évvel ezelőtt rendezték az első ilyen bányásznapot, amely az évek során, a hagyományos Bányásznap mellett, az ősi szakmakultúra képviselőinek fontos eseménye lett.

A 2014. évi jubileumi Szent Borbála napi országos központi ünnepség – az évek során kialakult tradícióknak megfelelően – december 4-én (Borbála napon) került megrendezésre a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet dísztermében. A rendező szervek ezúttal is a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM), a Magyar Bányászati Szövetség (MBSZ), a Bánya- Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) voltak.

Az elnökségben helyet foglalt Rabi Ferenc a Bánya-, Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke, Dr. Nagy Lajos, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke, Szakál Tamás, a Magyar Bányászati Szövetség elnöke, Dr. Aradszki András az NFM energiaügyi államtitkára, Dr. Zoltay Ákos a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtájtára, Bencsik

János a GIB energetikai bizottság elnöke, Dr. Nyikos Attila a Magyar Energia és Közmű-szabályozási Hivatal elnökhelyettese, Dr. Tamaga Ferenc a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökhelyettese, Dr. Szűcs Péter a Miskolci Egyetem műszaki földtudományi kar dékánja.

A résztvevők, közösen elénekelték a Magyar Himnuszot, és Dr. Zoltay Ákos levezető elnök, köszöntő szavai után, megnézték Dr. Latorcai Jánosnak az országgyűlés alelnökének, az Országgházban elhangzott Borbála napi megemlékezését megörökítő videoklipet. Ezt követően Dr. Aradszki András, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára mondott ünnepi beszédet, majd – ugyancsak hagyományos módon – a kitüntetések kerültek átadásra. (Kitüntettjeink című cikkünkben erről részletesen olvashatnak.)

A kitüntetési ceremónia után Pitti Katalin operaénekes és Szt. Martin zene-művész adott, nagy sikerű műsort.

Az ünnepség végén a jelenlévők elénekelték a Bányász Himnuszot és a Kohász Himnuszot. A hivatalos rész után rendezett állófogadáson pohárköszöntőt mondott Dr. Nagy Lajos az OMBKE elnöke.

Kitüntettjeink Szt. Borbála napi országos központi ünnepség 2014. december 4.

„Borbála Érem” kitüntetésben részesült, lelkiismeretes bányászattal kapcsolatos tevékenységéért:

Cene János a GEOTEAM Kft ügyvezetője. **Dr. Gilicz András** a Magyar Földgáztároló Zrt műszaki csoportvezetője. **Glevitzky István** a G.I.T.A. 3 Kft ügyvezető igazgatója. **Franz József** a Mátrai Erőmű Zrt Bükkábrányi Bánya rakodómestere. **Dr. Havasi István** az OMBKE egyesületi alelnöke. **Hordós István** a Nitrokémia Zrt Gyöngyösorszi Vízkezelő Üzem üzemvezetője.

Kappel Róbert a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal bányafelügyeleti főmérnöke. **Müllek János** a MOL Nyrt Csoportszintű KTD Mezőbeni Operáció üzleti tervezési szakértője. **Orosz Sándor** a Mátrai Erőmű Zrt bányamérési irodavezetője. **Remeczki Ferenc** az MB 2001 Olajipari Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója. **Szöllősi Béla** a Vértesi Erőmű Zrt Márkushegyi Bányászati és Földtani Hivatal jogügyi főelőadója. **Vargáné Dr. Fülöp Ágnes** a RAG Hungary Kft engedélyezési és hatósági kapcsolatok vezetője. **Vigh István** a KÖKA Kft Iszkaszentgyörgyi Dolomitbánya bányászati üzem vezetője.

„Borbála Érem” kitüntetésben részesült, lelkiismeretes kohászattal kapcsolatos tevékenységéért:

Acsády István a Mondy Szada Kft műszaki tanácsadója. **Hajnal Attila** az

ISD Dunaferr Zrt termelésirányítási igazgatója. **Sipos István** a Lóci Vas és Acélöntöde Kft műszaki- külkereskedelmi tanácsadója. **Solt László** a Közmű és Mélyépítési Kft szaktanácsadója.

Ministeri Elismerő oklevélben részesült:

Balázs István a MOL Nyrt cementezési tervező-mérnöke. **Balázs Tamás** a BKL Kohászat felelős szerkesztője. **Jánni Ferenc** a Vértesi Erőmű Zrt Márkushegyi Bányászati és Földtani Hivatal jogügyi főelőadója. **Kovács Tibor** a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal jogügyi főelőadója. **Móri István** a Magyar Földgáztároló Zrt beruházási szakértője. **Tóth Péter** a MECSEKÉRT Zrt beszerzési és versenytetési projektvezetője. **Utasiné Győri Andrea** a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal jogügyi főelőadója. **Vargáné Dr. Fülöp Ágnes** a RAG Hungary Kft engedélyezési és hatósági kapcsolatok vezetője. **Vigh István** a KÖKA Kft Iszkaszentgyörgyi Dolomitbánya bányászati üzem vezetője.

Jubileumi Emlékérem kitüntetésben részesült:

Bencsik János az Országgyűlés GIB Energetikai Albizottság elnöke. **Dr. Fancsik Tamás** az MFGI igazgatója. **Hegedűs Éva** a GRÁNIT Bank alel-

nök-vezérigazgatója, korábbi ágazati helyettes államtitkár. **Horváth Péter** az MVM vezérigazgatója, a MEH korábbi elnöke. **Dr. Izso István** az MBFH miskolci bányakapitánya. **Jászai Sándor** a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke. **Dr. Káldi Zoltán** az MBFH veszprémi bányakapitánya. **Dr. Nagy Lajos** az OMBKE elnöke. **Dr. Nyikos Attila** a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnökhelyettese. **Dr. Palicz András** az MBFH szolnoki bányakapitánya. **Rabi Ferenc** a BDSZ elnöke. **Dr. Riedl István** az MBFH pécsi bányakapitánya. **Dr. Szabados Gábor** az MBFH budapesti bányakapitánya. **Dr. Szűcs Péter** a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánja. **Dr. Tamaga Ferenc** a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökhelyettese.

Posztumusz kapta a kitüntetést: Dr. Tóth István a Dorogi Szénbányák néhai vezérigazgatója, az OMBKE korábbi elnöke, a Szt. Borbála kultusz felelevenítésének kezdeményezője. Az emlékérmét átvette: **Körösi Tamás** az OMBKE főtájtára.

„Bányaipari ágazati párbeszéd fejlesztéséért” emlékérem kitüntetésben részesült Vujkov Krisztina a Bányaipari Ágazati Párbeszéd Bizottság titkáráként – a Belügyminisztérium „vezető főtanácsosa” besorolású áthelyezése – tíz évben keresztül végzett lelkiismeretes, kiemelkedő munkája elismeréseként.

Aradszki András államtitkár ünnepi beszéde

Tisztelt Bányászok és Kohászok! Kedves Vendégeink!

Nagy tisztelettel köszöntöm a Szent Borbála nap alkalmából rendezett jubileumi országos központi ünnepségen megjelenteket. Szeretném kifejezni abbéli örömet, hogy elfogadhattam megtisztelő meghívásukat, s egyúttal módomban áll átnyújtani az ünnepség keretében a szakma kiválóságainak járó miniszteri elismeréseket.

1989. december 4-ét irtunk, mikor újra ünnepi keretek között feleleveníthettük a bányászok és kohászok védőszenájének, Szent Borbálának tiszteletre méltó hagyományait. A 25 évvel ezelőtti történelmi és politikai változások számos területen hoztak megújulást. Előterbe kerültek a 89 előtti korszak kulturális irányítási szemléletében azok a társadalmi tevékenységek, amelyek valós értékekhez és emberi érzelmekhez kötődtek. Ennek egyik szép példája a kulturális örökségek védelme, és megőrzése érdekében kinyilvánított hagyományápolás. Engedjék meg nekem, hogy ezért külön méltassam mindazon szervezeti és egyéb tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a bányász és kohásztársadalom vallásos életéhez kötődő Szent

Borbála kultusz megmaradhatott, a magyar társadalom eleven értékei között. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a bányászathoz kötődő munka kockázatokkal jár, amelynek során a biztonsági intézkedések betartása alapkritérium. Ezért különösen, a szakma művelői közötti szolidaritás, az összetartozás, az egymás irányába tanúsított megbecsülés és odafigyelés nagyon erős. Ez az emberi hozzáállás, ami erkölcsi példával jár, a jelen kor generációi előtt, ami egyben az egyre személytelenebbé váló információs társadalom tagjainak tanító leckét nyújt a lelkiességéről, s az erkölcsi alapon nyugvó szakmagyakorlásról.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ez az év sem múlt el tétlenül. A kormányzat, ebben az évben is, haladt azon a kijelölt úton, amit a nemzeti energiastratégiában megfogalmaztunk. Az elmúlt év egyik legfontosabb eredményének tekinthető, hogy teljesült a szakmakultúra megőrzését szolgáló kormányzati ígéret. Két évszázados múlttal bíró magyar szénbányászati újraindítása megkezdődött. A vágárák jogi feltételeit megteremtettük, a szakma és vizsgakövetelmények, továbbá a központi program összeállt, a tananyag korszerűsítése és a szakmai képzés akkreditációja megtörtént, az oktatói gárda a szaktudás átadására felkészült. A 2014-2015-ös tanévben elkezdődött a vágárák képzés az ország számos pontján. Komlón, Lőrinciben és Bányászterenyén. Az iskolapadban szerzett tudást természetesen a terepen lesz szükséges hasznosítani, biztosíthatom önöket, hogy a képesített vágárák minden szükséges szakismeret birtokában lesznek ahhoz, hogy a bányászati szakterületen a munkát el tudják vállalni. A hazai ásványi anyag kitermelése szempontjából a képzett hazai munkaerő meglete alapvető fontosságú. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy az

egy-nyersanyagok kitermelését, első-sorban a hazai beruházások és az erőművek igénye határozza meg. A kormányzat ezért támogatja mindazokat az igényekre alapozott beruházásokat, amelyekkel, a klíma- és környezetvédelmi feltételeknek megfelelően, továbbá gazdaságosan lehet megvalósítani a nyersanyagok kitermelését.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A felelős ásványvagyon-gazdálkodás érdekében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium több bányászati koncessziós pályázatot hirdetett meg, a kutatás és a kitermelésre. Idén a 2013 augusztusában megjelent koncessziós pályázatok eredményeként a MOL, annak leányvállalata, valamint a Vermilion Exploration B.V. kötött szerződést a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal. A koncessziók értelmében a szénhidrogén-kutatás feltárás és kitermelés Battonya-Pusztaföldvár dél és Szegedi-medence nyugati területén húszéves időtartamban folyhat, míg a geotermikus energia vonatkozásában ezen tevékenységekre Jászberény területén harmincöt éves időtartamra nyílik lehetőség. Szintén eredmény, hogy már a 2014 júniusában meghirdetett területekre kiírt koncessziók is rendelkeznek miniszteri döntéssel. Ebes, Nádudvar, Nagylengyelnyugat, Újlela, Okány-kelet és Battonya esetében jelenleg is zajlanak az egyeztetések a nyertes pályázatokkal a koncessziós szerződések megkötéséről. A kormányzati törekvés tehát nem változott. A szénhidrogének és a geotermikus energia fokozottabb hasznosítására további koncessziós pályázat kiírása tervezett, amelyek mellett vizsgáljuk szénbányászati koncessziós pályázatok meghirdetésének feltételeit is. Reményeink szerint 2015-ben lesz szénbányászati koncesszió kibocsátása is. Bizunk benne, hogy az eddigi és a közeljövőben meghirdetendő koncesszió hozzájárulhat a nemzetgazdaság erősödésé-

séhez. Ösztönzően hatnak majd a vállalkozásokra, azok munkahelymegőrző és teremtő stratégiájára.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A szeptemberi országos bányásznap ünnepségen már említést tettem róla, hogy Magyarország egyetlen mélyművelésű bányája, a márkushegyi ez év végéig működhet. A bánya dolgozói azonban nem maradnak állás nélkül. A Vértesi Erőmű Zrt támogatást biztosít részükre a munkavállalói átképzési programban történő részvételhez, és újbóli elhelyezkedésük érdekében, további segítséget ad. A bánya működése során keletkező veszteségek, valamint a bezárással összefüggésben jelentkező társadalmi és regionális problémák enyhítéséről is gondoskodni fog a társaság. Erre fedezetül szolgál az Európai Unió Tanácsa határozata alapján részükre biztosított, összesen 42,3 milliárd forintnyi támogatási összeg.

Szeretnék beszámolni önöknek egy másik, sokak számára jelentős változással járó eseményről is. A mai nap aktualitása, hogy alig pár óra múlva kerül sor a Pannon Hőerőmű Zrt, vasasi külszíni szénbányájának ünnepélyes keretek között történő megnyitására. Több évtized után, még ha megváltozott kitermelési célmenyiséggel is, de ismét lesz ott külszíni fejtés. Ez a térségben élőknek, a munkahelyteremtés mellett elsősorban, megfizethető árú tüzelőanyagot biztosít majd.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A megkezdett jogalkotói tevékenységet folytattuk. Az országgyűlés most tárgyalta – minisztériumunk előterjesztése alapján –, a bányászatról, továbbá a termőföld védelméről szóló törvényjavaslatról szóló törvényjavaslatot. Ennek kapcsán az alábbi változásokra szeretném felhívni szíves figyelmüket. A szabályozással megakadályozható a jogosulatlan bányászati tevékenység, és az állam tulajdonába tartozó vagyon hasznosítására céljából történő jogtalan felhasználása. A bányafelügyelet engedélyezési hatáskörébe kerülnek az ásványvagyon-gazdálkodási célokat szolgáló termelési és szénhidrogén bányászati technológiai műveletek, különösen a rétegreprezítés, a rétegsavazás, víz és gázbesajtolás, réteg-energia-

pótlás engedélyezése. A környezetvédelmi hatóságok, a felszín alatti vizek megóvásával kapcsolatos feladatainak érvényesítését, a rétegerkényes technológiai műveleteket tartalmazó műszaki üzemi tervek bányahatósági jóváhagyására induló eljárásokban tudják szakhatóságokként érvényesíteni. A jogalkotó tevékenységgel érvényesül az a kormányzati célkitűzés, hogy a hazai bányászati tevékenységű vállalkozások számára kedvezőbb környezet jöjjön létre, amely ösztönzően hat a hazai ásványi nyersanyagvagyon hatékonyabb kitermelésére és ezen keresztül az ország energiafüggettségének csökkentésére, amelynek fontosságára az elmúlt napok eseményei különösen nagy hatást gyakorolnak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A mai ünnep a nagy múltú bányász és kohásztársadalom hagyományaira irányítja figyelmünket. Ennek margóján engedjék meg nekem, hogy felidézzem az idei év egy másik fontos eseményét is, amely a magyarok kultúrájának gazdagságát hivatott alátámasztani. 2014-ben kibővült az UNESCO szellemi és kulturális örökségének listája a bányászati felsőfokú akadémiai képzés XVIII. században gyökerező selmeci diák-hagyományával. Az egykori hallgatók szokásai, az egyenruha viselése, a diáknóták éneklése, ceremóniák, és a rendszeres jellellegel rendezett események, a diákok jellemisége, napjainkban is egy életre meghatározza és erősíti a szakmához és képző intézményhez való kötődést.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Bányász-múltunk, s egyúttal az európai bányászati közös szellemi kincsünk részét képező Szent Borbála ünnep, erkölcsi útvalót nyújt számunkra. Bizom benne, hogy Borbála-napok évről évre növekvő tisztelete is hozzájárul szakmai hivatástudatunk megőrzéséhez. Hiszem, hogy az iparág munkavállalóinak elkötelezett erőfeszítései hozzásegítenek bennünket egy erős és sikeres Magyarországhoz. A védőszen 1989-ben, több évtizedes kihagyás után felelevenített kultusza, huszonötödik jubileumának megünneplése alkalmából, kívánok önöknek erős hitet és megbecsülést, további munkájukhoz!

Emlékoszlop az elhunyt bányászok és özvegyeik emlékére

Gleviczky István dorogi OMBKE elnök avatóbeszéde

Ma azért gyűltünk itt össze, hogy a 2013-ban felállított és megszentelt Bányász Emlékmű mögött K. Kovács József alkotó által készített kopjafát, bányász emlékoszlopot felavassuk.

Röviden ismertetném K. Kovács József fafaragó munkásságát.

1979-től a Dorogi Szénbányák dolgozója, a vállalatnál hegesztőként kezdte pályafutását. Vezetői kezdeményezésére, az akkori lehetőségeket kihasználva folyamatosan és következetesen tanulni kezdett. Ennek eredményeként különböző vezetői beosztásokba került, ahol sikeresen végezte munkáját. Mindig szem előtt tartotta a dolgozók segítségét, mint szakszervezeti vezető is. 2006-ban ment nyugdíjba, a dorogi József Attila Művelődési Ház ügyvezető helyettese, műszaki vezetőjeként.

A teljesség igénye nélkül nevéhez köthető a Dorogi Bányász Emlékház felújításának szervezése, megmentése, a Csolnoki Bányász Múzeum létrehozása és a vállalat megszűnésével nagyon sok bányászattal kapcsolatos relikvia megmentése, a dorogi kulturális értékek ápolása.

A Dorogi OMBKE vezetőségének egy ideig tagja volt, munkájával az segítette. Nyugdíjba vonulása előtt, magántanulónként elvégzett egy színvonalas fafaragó tanfolyamot. Dr. Kovács József, népi iparművész, Király Zsiga díjas fafaragó irányításával.

A közel tíz éves fafaragó munkássága alatt a népművészeti hagyományok folytatása mellett, főleg a bányász hagyományokkal kapcsolatos alkotások dominálnak.

A teljesség igénye nélkül, a most felavatásra kerülő emlékoszloppal együtt ez a 10. ilyen jellegű alkotása. Megfaragta a Dorogi Szénmedence bányász jelképes címereit is, melyek a DSZKA tulajdonában vannak.

Egyéb munkái a szénmedence más településein, illetve Magyarországon kívül is megtalálhatók pl.: Erdélyben, Németországban, Angliában és Kanadában.

Aktív tagja a Komárom-Esztergom Megyei népművészeti egyesületnek. A megye településein igény szerint, rendszeresen részt vesz a falunapokon, gyereknapokon, május 1-én, Bányásznapon, iskolák által rendezett kézműves napokon és tart bemutatásokat, gyerekfoglalkozásokat.

Csolnokon fafaragó szakkört vezet évek óta. Alkotásainak nagy részét folyamatosan zsűrizteti, részben sikeresen.

Mesterével évek óta részt vesz a Budai várban rendezendő mesterségek ünnepén. Jelmondata, amit már több bányász településünk emlékhelyei részére is megfaragott, bányász jelképpel:

TISZTELD A MÚLTAT ÉS ÉLTESD TOVÁBB!

Most pedig engedjék meg, hogy a Bányász Emlékoszlop mondanivalóját Önök számára ismertessem.

A bányászat az egyik legősibb mester-

ség, s ebből szinte logikusan következik, hogy szervesen kapcsolódik a népművészeti hagyományokhoz. A népművészet, az élet, a mindennapi munka, a szerelem,

a lámpa a legősibb bányász szerszámok közé tartozik

A két pihenő vagy párna ilyen szerű kialakítása a női „puhaságot”, kedvességet jelképezi.

Az álló rozetta elől és hátul női szimbólum, a befogadást, nyugalmat jelképezi.

A forgó rozetta két oldalt férfi szimbólum a megújulást, a pörgést, az újateremtést jelenti.

Az élet virága kalotaszegi változata a nőiességet, a szépséget, az újateremtődés lehetőségét jelképezi.

Lábrész, az élet virága alatti csipő után van, az idő, az elmúlás, a 12 hónap jele. A rovátkák feletti részen van bejelölve a születés, az oszlop felállításának időpontja, a 9. rovátka feletti nap jelkép fejezi ezt ki. Sírjeleknél a hold jelét is rávéssük, amely a halál időpontját jelzi.

Az eresz alatt a betűtalpon olvasható a bányász himnuszról egy idézet, ahol a bányász végóráiban kedveséhez szól, s tőle búcsúzik, a fejre állított bányász jelkép az elmúlást jelképezi.

A legelső felírás a Jó szerencsét köszönés, a túlélőknek, a jövőnek szól. Az oszlop legalján az alkotó fafaragó monogramja látható. Kétoldalt a csipő alatt a magyar népművészet leggyakrabban használt jelképe, a harmónia, az egyensúly szimbóluma látható, amely női-férfi kapcsolatot is jelenthet. Alatta az anyaság legfontosabb értelme, a folytatás jelképe, két oldalt a két gyermek, a jövő látható. Hátsó részén az életfának egyik változata látható, a földből kinöve hét ágával, hét virággal. Az alkotó Az életfa maga a világot összekötő, a világ alapját megjelenítő lelket teremtő világfa is. Az életfa tövéből ered, a mesék szerint az élet vize, amely megfiatalodást, örök életet biztosít annak, aki iszik belőle, s ha kell éltre lehet vele támasztani a holtakat. Vissza lehet adni általa a halott hős életét.

A kő alapon lévő felirat az alkotó kegyeleti gondolata. Vándor, ha nehéz utadat erre járod, gyűjts gyertyát, s tégy egy szál virágot az elhunyt bányászok és az özvegyeik emlékére.

Kívánjuk, hogy sokáig maradjon épségben a most felavatott kopjafa, ugyanúgy, mint alkotója K. Kovács József volt bányász, fafaragó mester is. Még sok ilyen és hasonló alkotással gyarapítsa műveit. Köszönet érte az alkotónak és köszönet Önöknek, hogy meghallgattak!

Emlékmű a sortűz helyén

A Gusztáv - aknai emlékmű, - a márványtáblán 7 bányászhoz nevével - ott áll, ahol az első sortűz eldőrdült. Hetven évvel ezelőtt itt bányászokat lőttek agyon, akik a szabadságért harcolva bátran néztek szembe a halállal is - mondta köszöntőjében *Sulyok Oszkár Jánosné*, Karancsalja polgármestere. Munkájuk a bánya volt, család várta őket otthon, de soha nem mentek haza. Tisztelettel emlékezett arra a 6 bányászra is, akik nem hittek a hatalom hazug ígéreteinek. Bent maradtak a bányában, majd onnan tűzharcban kitörve rejték helyük a Karancs erdeje lett. Páles Lajossal, az ellenállás ma is élő tanújával, a Karancslejtősi ellenállás című könyv szerzőjével és Kozik Ferenc, az ellenállás eszmei vezetőjének unokáival együtt gyűjtötték meg az emlékeket.

A bányászellenállás 70 éves évfordulóján *dr. Horn János*, a Bányászati és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöki tanácsadója mondott emlékbeszédet. Áttekintést adott a háborús eseményekről, az országban egyre növekvő ellenállásról, kiemelve a karancslejtősi bányászok harcát a hatalom ellen. Már 1944 novemberében a front a salgótarjáni szénmedence felé közeledett. A bányáigazgatóság utasítása az volt, hogy 23-án reggel az idősebb bányászok csakannyal és lapáttal induljanak a frontvonal mögé hadi munkára, a fiatalabbak meg Szécsényben jelentkezzenek katonai szolgálatra. Kozik Ferenc idősebb, sokat tapasztalt vajúr az ellenállást tanácsolta társainak. Aznap kétszázötvenen mentek le a bányába, de számuk később a bányászokkal és a szökött katonákkal közel háromszázra nőtt, idézte fel az első napokat Horn János.

A német megszállók és a bányáigazgatóság embertelen intézkedései nehéz döntésre kényszerítették a bányászokat. Nem volt áram, egyre fogyott a levegő, a légakna bejáratát befalalták, gázbomba robbant, emelkedett a bányavíz. A bányászok feljöttek a bányából és azzal szembesültek, az ígéretekből semmi sem maradt. Három társukat azonnal kivégezték, négytől pedig Salgótarjában, a katonai lakatnyar udvarán vették el az életét. Bűnük az volt, nem árulták el bányában maradt társukat. Kozik Ferencnek, Monostori Jánosnak, az ellenállás katonai vezetőjének és még négy bányásznak, tűzharcban ugyan, de sikerült kitörniük. Hősök voltak valamennyien, mondta befejezésül Horn János. Mert olyat tettek, amire emlékeznünk lelkünkől fakadó kötelesség, szívünk diktálta igény.

A környékbeli bányász utódok őrzik, ápolják a bányász hősök emlékeit. Javaslatukra - mert nem felejtették a bányavállalat állította az emlékművet, még 1957 novemberében. Azóta minden esztendőben emberek sokasága zarándokol Gusztáv-aknára, hogy csendben emlékezzenek hőseikre. Ez történt most is. Karancsalja polgármesteri hivatala, a bányászszakszervezet országos elnöksége, Nógrád megyei bizottsága, a szakszervezet megyei alapszervezetei, pártok és civil szervezetek képviselői helyezték koszorúikat az emlékműre.

Ott voltak a megemlékezésen Kaposvári Ferenc, a szénbánya egykori hőseinek, a Nógrádi Szénmedence szakszervezeti elnökének, Gusztáv - akna születésnapjának gyermekei, unokája és dédunokája, elhozva az emlékezős, a tisztelet virágait.

- vg -

a halál, a megújulás és az utódaink keresztül, az örök élet, az újateremtődés, a folyamatosság, a harmónia kifejezésének megmutatója, jelképrendszere, szimbólumain keresztül.

Ezzel az emlékoszloppal szeretnénk emlékezni, emléket állítani a bányaszatban különböző esetekben elhunytakra (akik nevei az Emlékművön bevéssük látható, olvasható), az ő hozzá tartozóikra egyaránt.

A jelenlegi ismereteink szerint az ősi kárpát-medencei sírjel, emlékoszlop - mai divatos szóval: kopjafa - hagyomány, szimbólum, jelkép rendszere ismeretében lett összeállítva a mi dorogi bányász emlékoszloppunk formája.

A mi emlékoszloppunkon főleg női szimbólumok, jelképek dominálnak, tekintettel arra, hogy ha a család fő elmegy, viszonylag fiatalon, milyen sors vár a bányász özvegyekre, a gyerekneveléstől kezdve az anyagi és egyéb problémákig.

A kárpát-medencei néprajzi tájak - dunántúli - kalotaszegi, somogyi, stb. népművészeti szimbólumainak ismeretében próbálom elmondani a mi oszloppunk jelentését, értelmezését.

Az emlékoszlop a sírjel megjelenése, embert szimbolizál, kifejeződése megábról az emberből indul ki. Van feje, nyaka, törzse és láb része. A mi esetünkben kapcsolódó tartozéka a két gyermek. Ezek egymástól elkülönülnek.

Fejrész: Tulipán: magas, kinyílt tulipán érett, gyermeket szült nőt jelent.

Nyak: Viszonylag hosszú, erős nyak a kitartást, bátorságot, nyakasságot fejezi ki. Gyöngyör: mint nyakék, a nyak alján kiemeli a nőiességet.

A törzsön helyezkedik el a legtöbb, legkifejezőbb szimbólum

Bányászjelkép: a két réselő csákány és

Emlékezés Csolnokon

Az 1990-es évektől kezdődően a hajdani csolnoki bányarabtabor volt politikai foglyai közül sokan visszajönnek Csolnokra, hogy együtt emlékezzenek a tábor 1956. október végi megszabadulásukról. Idén október 22-én az általános iskolás gyerekek is bekapcsolódtak az emlékünnepről. Műsorukban felidéztek az 56-os forradalom budapesti eseményeit, és a volt rabtáborosok is meséltek a gyerekeknek az akkori csolnoki tábori történelemről. Az ünnepség végén a Politikai Elítéltek Közössége emlé-

éremmel köszönte meg K. Kovács József csolnoki fafaragónak, hogy 56-os emlékoszlopot faragott a rabtábor emlékére.

A koszorúzást követően az idén elhunyt csolnoki Vigh János bányászfestőt idéztük meg képeinek kiállításával és tisztelegtünk a festő emlékének. A kiállítás megnyitóján K. Kovács József méltatta Vigh János életművét.

A kedves vendégeket a Csolnoki Önkormányzat nevében Kolonics Péterné polgármester látta vendégül.

Vájárképzés Lőrinciben

A Lőrinci Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium szakképzést indít a 2015/16-ös tanévben bányaipari szakokon.

Iskolánkban nagy hagyományai vannak a bányászok képzésének, 1949-ben vajúriskolaként kezdtük oktatási tevékenységünket. A gazdasági helyzethez igazodva újra lehetőségünk nyílt műszaki szakemberek képzésére, ezért ha:

Műszaki beállítottságú vagy; Érdekel a földtudomány; Elismerést és tiszteletet kívánsz, jól megfizetett szakmát szeretnél; Vagy egyszerűen csak szeretnél gyönyörű környezetben, nagy hagyományokkal rendelkező iskolában jó szakmát szerezni,

Jelentkezz hozzánk!

Az alábbi képzési formákat kínáljuk:

Heves megyében sok bányászathoz kapcsolható vállalkozásban alkalmazhatod.

Az oktatást a szakma igényeihez igazítva végezzük, dualis képzési formában, amely során mind a külszíni fejtés, mind a mélyművelés része az elsajátítandó ismereteknek.

Az elméleti oktatás iskolánkban zajlik, a gyakorlati képzés első évfolyamon iskolai tanműhelyben, második évtől gazdasági szervezeteknél - Visontán, bányában, tanulószerveződéssel történik.

A bányaművelő képzésben az ösztöndíjad arányos lesz a teljesítményeddel!

sorszám/évfolyamok száma	Évfolyam	Indítási tervezett oszt./csop. szám.	típus
3 évfolyamos képzés	9.	1 csoport	1 szakmacsoport vajúr OKJ 34 544 01
4 évfolyamos szakközép iskolai képzés	9.	1 csoport	1 szakmacsoport bányászat szakágazat VII.
2 évfolyamos szakképzés	13.	1 csoport	1 csoport vajúr OKJ 34 544 01
érettségi utáni szakképzés	13.	1 csoport	bányaiipari technikus OKJ 54 554 01

Ne akadályozzon, ha nem a közelben élsz, kollégium elhelyezést biztosítunk 4 ágyas szobákban, térítésmentesen.

Ha bármilyen kérdésed van, információra van szükséged, keress minket elérhetőségeink valamelyikén:

Lőrinci Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium 3024 Lőrinci, Kastélykert; <http://www.lorinci.sulinet.hu>; admin@lorinci.sulinet.hu; 06-37-388-455; Facebook: Lőrinci Március 15. Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium.

Mártírokról emlékeztek

November 6-án, a BDSZ bányászati tagozata – eddigi hagyományaihoz híven – koszorúzási ünnepségen emlékezett azokra a munkásokra, akik a fasizmus elleni küzdelemben életüket áldozták a mozgalomért. A BDSZ székház aulájában elhelyezett emléktábla előtt összegyűlt megemlékezőknek – Lamos Katalin tagozatvezető bevezető szavait követően -, Kovács Jánosné mártíri területi szakszervezeti elnöke mondott beszédet. Őt idézzük:

„Kedves Vendégek, Kedves hozzátartozók, emlékezzük!

Biztos vagyok abban, hogy az elmúlt napokban szinte valamennyien elmentünk a temetőbe szereteteinkre emlékezni. Rokonaink, hozzátartozóink, ismerőseink mellett évtizedek óta megemlékezünk saját mártírjainkról is. Ők is a mi családtagjaink. Igaz mi már nem ismertük személyesen őket, mégis sokat tudunk róluk.

Néhány évvel ezelőtt még emlékeztek velünk olyan szakértők, akik személyesen ismerték őket, tudták mesélni róluk, mert közvetlen kollegák, harcos társak voltak. Soha nem felejttem el azt, amit néhány évvel ezelőtt Kendernai János bácsi arról mesélt, hogy már tudták azt, hogy az ellenzéki munkásokat, szakszervezeti vezetőket a fasiszta rendőrség figyelte, zaklatja, beviszi, volt is aki figyelmeztette kollegáit arra, hogy ne menjen haza, mert elviszik, - mire az volt a válasz, hogy „de én nem csináltam semmit, nem lehet bajom”. Hát lehetett, bevitték és soha többé nem jött vissza.

A kortársak elmentek közülünk, mi most már csak a történelemkönyvekből, illetve a Száz esztendő harcai (amelyet a BDSZ 1966-ban adott ki) című könyvből tudunk tájékozódni erről a korról. Milyen kor volt ez, melyben a mi elődeinknek, mártírjainknak szakszervezeti tevékenység kellett végezni?

Kegyetlen, embertelen és veszélyes kor volt.

Mire alapozom ezt? Íme, szóljon erről néhány mondatban egy visszaemlékezés: az egyik alkalommal tizenöt munkás összegyűlt egy kocsmában azért, mert sok panasz merült fel a főnök intézkedései

ellen. Még meg sem kezdődött a tanácskozás, amikor beállított 3 rendőr, s azt kérdezték tőlük, hogy mit csinálnak? Mondták, hogy problémákat beszélnek meg. „Hagyják abba és azonnal menjenek velük. Senki ne kísérelje meg a szökést, mert le fogják löni” - mondták a rendőrök. Bevitték őket a főkapitányságra s elcsatolták a fonokok, hátha jobban beszélnek. A magyar politikai rendőrség ebben az időben – 1930-as évek – hírhedt volt a durvaságáról, szadista módszereiről. Az elfogottakat nemcsak fizikailag kínozták, de lelkiileg is gyötörték. Emberi méltóságukban igyekeztek megalázní, arra próbálták rávenni őket, hogy váljanak árulóvá. De az öntudatos szakszervezeti vezetők és munkások inkább vállalták a kivallatást, minthogy bármit mondjanak olyat, ami a hatalomnak hasznát, szaktársaiknak pedig kárt okozott volna.

Az emléktáblán lévő 39 név és még sokan mások, az életükkel fizettek ezért. A legkevésbé az, hogy nem feledjük el őket, hogy nemzedékről, nemzedékre elmondjuk, hogy milyenek voltak: nagyserűek, bátrak, tisztességesek! Hajtsuk meg fejünket előttük és tegyük le a megemlékezés virágait!”

A beszédet követően a BDSZ vezetői, a tagozat képviselői, s a megjelent iparági dolgozók helyezték el koszorúikat az emléktáblánál.

h

Huszonkilencen voltak

Salgóbánya kőszénbányáiban 29 bányamunkás vesztette életét 1867 és 1969 között. Közülük 10 nőmunkás volt. Előttük tisztelegtek az István tónánál, a nevüket megőrkítő emléktáblánál szeptember közepén.

Salgóbánya környékén az 1860-as években kezdődött a bányászok és az 1960-as években szűnt meg, a nógrádi bányák bezárásával. A közel évszázados bányász-műltra az István tó emléket, amely most is dolgozik. „Termeli” a vizet Salgótarján lakosainak.

Mindezekről Tóth Mihály, a bányászszakszervezet salgóbányai nyugdíjas alapszervezetének elnöke beszélt az emléktáblát avató megemlékezésen. Avatóbeszédet Horn János, a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnöki tanácsadója mondott. Áttekintette a nógrádi bányászok történetét, majd Dzsida Józsefet idézte, aki évtizedeken át meghatározó személyisége volt a nógrádi szénbányászatnak. Azt írta, jóllehet a bányászok sorsa nehéz, de munkájukkal sokaknak, így Salgótarjának és a környező településeknek is áldást hoztak. A szénbányászat volt az alapja a salgótarjáni vasfinomító megalapításának. A szénre épült az acélgyár, a kályhagyár, az üvegyárak és a vasöntvény-gyár is. Szólt az előadó a szénmedence meglévő lehetőségeiről is, amely 172 millió tonna kifejehető szénrel rendelkezik. A bányabezárások után jelentős erőműi tüzelésre alkalmas szénvagyon maradt többek között Székvölgyön, Mizersfán, Inászon, Kisteleken. A szénre

épült tervek azonban nem valósultak meg.

Majd köszönetét fejezte ki azoknak, akik a térség bányáiban dolgoztak, akik közül sokan - itt Salgóbanán huszonkilencen - otthagyták életüket. Az emléktáblát avatásával új hagyomány van kialakulóban. Létrehozásukban a bányász szív és az összetartozás jelenik meg. Csak az összetartó emberek tudnak saját hagyományt teremteni és ebből épülhet fel a bányász, a nemzeti hagyomány. A szakszervezet kiemelt feladatának tekinti a bányász hagyományok ápolását - hangsúlyozta Horn János. A Bányász Kulturáért Alapítvány támogatta az emléktábla elkészítését.

A szénfekete emléktáblát Horn János és Tóth Mihály leplezte le. A résztvevők virággal, koszorúval és a bányászok himnuszával tisztelegtek a hősök emlékének.

- vg -

Választás a BBT-nél

Választás volt a Borsodi Bányászok Területi Tagozatához tartozó 13 alapszervezetnél is. Az együttesen több mint 2000 tagot számláló testületek két kivételtől eltekintve, a régi vezetőknek szavaztak bizalmat. A két kivétel (Perecesi alapszervezet, Szendrői alapszervezet) sem alkalmatlanság miatt történt, hanem a magas életkor és az egészségi állapot játszott főszerepet.

2014. október 10.-én került sor a Tagozat vezetőinek megválasztására. A korábban megválasztott Jelölő Bizottság elnöke mind a 13 alapszervezet írásos nyilatkozatával rendelkezve, Kovács Istvánt, az előző ciklusban is tevékenykedő elnököt javasolta újabb öt évre. A titkos szavazás megerősítette a jelölést, a küldöttek egyhangúan megszavazták a javaslatot. Kalász Istvánné, korábbi gazdaságvezető elköltözése miatt, új gazdaságvezető választásra is sor került, Csöpp Istvánné személyében. A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke változatlanul Csömör Jánosné maradt, míg a Tagozat alelnökének Üveges Ferencet választották.

Az újraválasztott elnöktől a kezdetek felől érdeklődtem:

- 1945-ben születtem egy Szabolcs megyei kis faluban. Akkoriban még nagyon kevés hír jutott el a környékünkre, de nyolcadik osztályos lehettem, amikor vándorutakat, bányászokat toboroztak a faluban. Nekem akkor egy másfél méteres gödör is nagyon mélynek tűnt, így ámulva hallgattam a 200-300 m-es mélységben végződő munkáról.

hogy 1961-ben a Perecesi vándorútban kötöttem ki, ahol 1964-ben kitűnő eredménnyel végeztem. Az Erenyői Anna-bánya után, 1965-ben kerültem Ormosbányára Csodálatos évek következtek. Szakmai tanfolyamok: vándor, robbantómester, bányamentő. 1973-1977 között Bányai Ipari Technikum, 1983-1984-ben Munkavédelmi Technikum. Mozgalmi téren az akkor elmaradhatatlan

M-L-E-E., illetve a SZOT vezetőképző a Tárógató utcában. Az Ormosi VI-os aknáknál KISZ, Párt, Szakszervezeti funkciók. Mindezek ellenére elsősorban az foglalkoztatott, hogyan tudnék segíteni munkatársaim nehéz helyzetén, érdekeik érvényre juttatásában. Ez a motiváció vezetett oda, hogy a szakszervezeti munka irányába fordultam. 1984-ben már a Borsodi Szénbányák Szakszervezeti Bizottságán dolgoztam, munkavédelmi felügyelőként, 1991-ig. Feketevölgyön 1993-ban Üzemi Tanács elnöknek választották. 1995-ben mentem nyugdíjba.

- Ilyen aktivitás után, hogyan érintett a leállás?

- Nos, leállásról szó sem lehetett, hisz 1996-ban már a Kazincbarcikai nyugdíjas alapszervezetnél tevékenykedtem. 2007-től a Tagozat vezetésével bíztak meg. Mindemellett országos és megyei szintű szervezetek tagjaként képviseltem a borsodi bányászokat.

- Milyen gondokkal, problémákkal találkoz magad szemben?

- Legnagyobb problémának - nem csak

szakszervezeti szempontból - a bányabezárásokat tartom. Az egyébként is rossz egészségi és mentális állapotban lévő bányászok körében fokozottan jelentkeztek a káros hatások. Természetes körülmények között bekövetkezett létszámcsökkenést, utánpótlás hiányában nem tudtuk pótolni. A bányász szakszervezet nyitottá válásával némileg ellensúlyozható volt Gondot okoz viszont a működő bányák által korábban biztosított támogatások elmaradása, illetve a települési önkormányzatok nehéz helyzetbe kerülése.

- Mégis mi motivál munkád során?

- Sokaknak talán fel sem tűnne, de nekem nagyon-nagyon elégtétel és a folytatásra ösztönöz, ha egy-egy sikeresen elintézt ügy, egy segítségnyújtás után látom a megfáradt arcokon megjelenő mosolyt, a szemek sarkában megcsillanó könnycsepert. Nem tagadom az is jóleső érzés, hogy elismerik munkámat, hiszen kaptam már Miniszteri Elismerő Oklevelet, Kiváló Bányász kitüntetését is.

- A család hogyan viszonyul mindehhez?

- Szerencsés embernek mondhatom magam, feleségem, akivel 1966-ban kötötünk házasságot, mindenben segít, hogy korábban a föld alatt, manapság a fölött, eredményesen végezhessen azt a munkát, amivel választóim megbíztak. Két gyermekünk van, de egyik sem került közelebbi kapcsolatba a bányászattal.

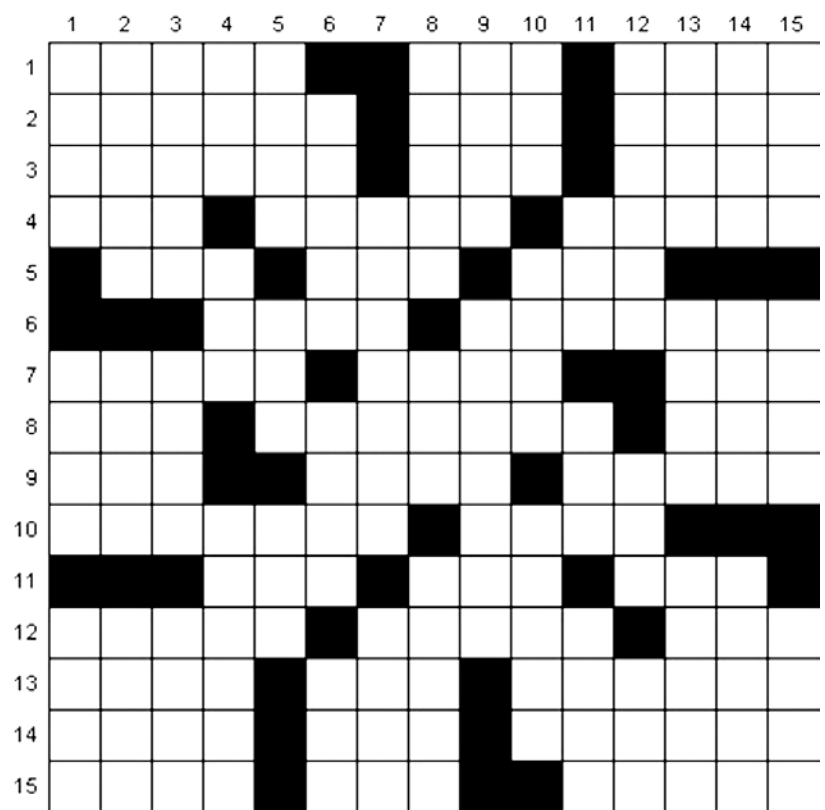
- További elképzelések?

- Munka - munka - munka. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy ennek a csodálatos szakmának a szakmai, kulturális, sport hagyományai veszendőbe menjenek.

- Köszönöm a beszélgetést.

HIP

Honnan jönnek szavaink?

VÍZSZINTES: 1. Nyelvünkben milyen eredetű szó a bánya, akna, kas és olaj? - Demjén Ferenc éneklé: „Várj, míg felkel majd...” - Fízestést növel a főnök. 2. Elmélet. - Az ember tragédiája női főszereplője. - Rossz mire tesz, aki pechesen választ? 3. Vezető politikus a rendszerváltás idején (József). - Nyeles felmosó takarításához. - Gyorsít, és maga mögött hagy egy másik autót. 4. Dunna alatt mi alszik, József Attila versében? - Norvég drámaíró volt (Henrik). Egyik ismert műve a Nóra. - „Előiskola”. 5. Fut iker-szava. - Hátrányt okoz. - Figyelj rám: ...

süss! 6. Firenze folyója. - Melyik országban fekszik a bauxit névadója, Les Baux-de-Provence település? Közelében fedezte fel egy francia geológus 1821-ben az alumíniumgyártás kiinduló anyagát. 7. Amerikai horror film: Pihenő a pokolban, ne nézz... - Olasz autómárka. - Őn és vanádium vegyjele. 8. A szén és a kő a magyar nyelv mintegy hétszáz ... finnugor eredetű szava közé tartozik. - Lyukas zoknit javít. - Női név. 9. Nyak melegítője. - Másik női név. - Szóba hoz. 10. Állatok otthona. - Európa második legnagyobb folyója. A Volga után. 11. Makk ász évszaka. - Jogar. - Szeszes ital. 12. Nyelv, amelyből a magyarok átvették a homok, valamint a tőzeg szót. - Egy közmondás szerint mit érdemes addig ütni, amíg meleg? - Repülő, rövidítve. 13. Lendület. - Végtag. - Tribün. 14. Szólas arra, hogy a szerencse forgandó: Egyszer fent, egyszer ... - Fölé ellentéte. - Tanulság levonása. 15. Kosztolányi

regényalakja (Kornél). Esterházy Péter írta a néve is. - Ilyen kerék az ötödik. - Női név.

FÜGGŐLEGES: 1. Sci-fi filmsorozat: ... Trek. - Retentó bator, önfeláldozó. - Szünültig. 2. Muzsikál. - Kerti muzik. - Nagy, hosszú lépés jelzője. 3. Számsorsjáték, ahol rengeteget lehet nyerni. - Nem enged valamit a törvény. - Hirtelen húz meg valamit. 4. Ha egy termék olcsó, akkor mije alacsony? - Kopasz. - Egyik pohárból a másikba tölti. - Hirtelen húz meg valamit. 5. Vilmos becézve. - Rádium és kén vegyjele. - Vágás dinnyén, kóstoláshoz. 6. Balkáni nép. - Svájci mondahős: ... Vilmos. - Meglepődik: fejéhez ... 7. Csavarozó. - Tévéműsor: ... világ. 8. Mangán szavunkat ebből a nyelvből vettük át. - Típpel páros betűi. - Valaki, akivel szoros kapcsolat kő össze. 9. Kozmetikai márka. - Olcsó repülőjáratok jelzője. 10. Ismert énekesnő. Főleg gyerekeknek énekel (Rita). - Erdei fákat módszeresen kivágó. - Pénzt bankon keresztül küldő. 11. Költői műfaj. József Attila egyik legismertebb versének címe is. - Ipari növény. - Nők és férfiak által is üzhető sportág. 12. Nagyon élénk. - Hat a sav. - Házi szárnyas. 13. Éptmény kikötéshez. - Trükk. - Vas szavunk az ősi ... korból származik. 14. Régi időkben katonai építmény. - Figyelmezteti. - Színtelen, szagtalan gáz. 15. Az ilyen csomót könnyű kioldani. - Ünneppolyosan átdad egy létesítményt. - A magyar gyermekirodalom klasszikusa (Lajos). Szobra a budapesti Városligetben látható.

Beküldendő a vízszintes 1., 6., 8., 12. és a függőleges 8., valamint 13. sor vastag betűs meghatározásainak megfejtése.

A rejtvénypályázat nyertesei

Az augusztus-szeptemberi rejtvényünk helyes megfejtése a következő: ZEMPLÉNI, KIZILKUM SIVATAG, ROMÁNIA, BÖRZSÖNY, UNCIA, INDONÉZIA. A nyertesek: Fenyvesi Lászlóné, 2840 Oroszlány, Petőfi S. út 35.; Lakatos Melinda, 1117 Budapest, Váli u. 6.; Redovai János 3720 Sajókaza, Bányász u. 20. A nyereményeket postán küldjük el.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226; 351-7758 • Fax/üzenetregztető: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja a

Nyomdort Kft. • Telefon/fax: 06 29 497-859 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630